

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

13 Απριλίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 84

ΠΡΑΞΗ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Την παράγραφο 1 του άρθρου 44 σε συνδυασμό με τις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου 5, το άρθρο 16, την παράγραφο 3 του άρθρου 18, τις παραγράφους 1, 3, 4 και 6 του άρθρου 21, τις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου 22, την παράγραφο 1 του άρθρου 23, την παράγραφο 1 του άρθρου 24, τις παραγράφους 1 και 4 του άρθρου 25, τα άρθρα 102 και 103 και την παράγραφο 1 του άρθρου 106 του Συντάγματος.

2. Την εξαιρετικά επείγουσα και απρόβλεπτη ανάγκη λήψης περαιτέρω μέτρων, σε όλους τους τομείς κρατικής δράσης, για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και για την προστασία των εθνικών και ενωσιακών συνόρων.

3. Τη σχετική πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίζουμε:

ΜΕΡΟΣ Α:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο πρώτο

Επέκταση οικονομικών ενισχύσεων

Η παρ. 1 του όγδοου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη λήψη μέτρων οικονομικής ενίσχυσης για τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους αυτοαπασχολούμενους, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4387/2016 (Α' 85), όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του ν. 4670/2020 (Α' 43), και για τους ιδιοκτήτες

ατομικών επιχειρήσεων, καθώς και για επιχειρήσεις με τη μορφή ομόρρυθμων, ετερόρρυθμων και περιορισμένης ευθύνης εταιρειών και ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (ΙΚΕ), εκτός των ανώνυμων εταιρειών, οι οποίες δεν απασχολούν εργαζομένους ή απασχολούν μέχρι και πέντε (5) εργαζομένους. Οι εν λόγω οικονομικές ενισχύσεις είναι αφορολόγητες, ανεκχώρητες και ακατάσχετες στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζονται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.»

Άρθρο δεύτερο

Δυνατότητα και προϋποθέσεις μεταβολής ΚΑΔ και συνέπειες ανακριβούς δήλωσης

1. Για τους σκοπούς εφαρμογής των κάθε είδους οικονομικών μέτρων αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης και διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 που αφορούν τον μήνα Απρίλιο 2020 και εφεξής, η αναδρομική τροποποίηση κύριου ενεργού Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (ΚΑΔ), που έχει πραγματοποιηθεί ή πραγματοποιείται από τις 23 Μαρτίου 2020 έως και τις 24 Απριλίου 2020 και ανατρέχει σε χρόνο από τις 20 Μαρτίου 2020 και προγενέστερα, γίνεται δεκτή υπό την προϋπόθεση ότι ο νέος κύριος ΚΑΔ που δηλώνεται περιλαμβάνονταν έως την έναρξη ισχύος της παρούσας ως δευτερεύων ΚΑΔ στο Μητρώο του φορολογουμένου και είναι ο ΚΑΔ της επιχείρησης με τα μεγαλύτερα ακαθάριστα έσοδα του φορολογικού έτους 2019.

2. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η δήλωση της παρ. 1 είναι ανακριβής, πέραν των προβλεπόμενων κυρώσεων από τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013, Α' 170), επιβάλλονται οι ακόλουθες κυρώσεις σωρευτικά:

α) Η επιχείρηση εκπίπτει των ευεργετημάτων έκπτωσης και συμψηφισμού φορολογικών υποχρεώσεων και υποχρεούται να επιστρέψει κάθε ποσό που επωφελήθηκε από τις σχετικές διατάξεις, εντόκως από την ημέρα καταβολής του.

β) Επιβάλλεται στην επιχείρηση πρόστιμο σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) των ακαθάριστων εσόδων του φορολογικού έτους 2019 και πάντως όχι μικρότερο των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

γ) Επιβάλλεται στην επιχείρηση πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης που έλαβε κάθε εργαζόμενος της επιχείρησης με τη μορφή αποζημίωσης ειδικού σκοπού.

Για τη διαδικασία του ελέγχου, την επιβολή και την αμφισβήτηση των ανωτέρω κυρώσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4174/2013.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο τρίτο

Ευεργέτημα συμψηφισμού με άλλες οφειλές κατά 25% σε περίπτωση ολοσχερούς εξόφλησης οφειλών ΦΠΑ

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 1 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), προστίθενται εδάφια ως εξής: «Στις επιχειρήσεις του προηγούμενου εδαφίου, όπως προσδιορίζονται με τις αποφάσεις της παρ. 2, εφόσον εξοφλήσουν ολοσχερώς μέχρι και τις 30 Απριλίου 2020 το συνολικό ποσό της οφειλής που αντιστοιχεί στην απόδοση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) που προκύπτει από τις δηλώσεις α' τριμήνου του 2020 για τους υπόχρεους σε τήρηση απλογραφικών βιβλίων και του τρίτου μήνα του 2020 για τους υπόχρεους σε τήρηση διπλογραφικών βιβλίων, παρέχεται το ευεργέτημα του συμψηφισμού ποσού ίσου με το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) επί της καταβληθείσας οφειλής, με άλλες οφειλές ή δόσεις ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής στη Φορολογική Διοίκηση, οι οποίες έχουν καταληκτικές ημερομηνίες καταβολής μετά και την 1η Μαΐου 2020. Για τους υπόχρεους σε τήρηση διπλογραφικών βιβλίων, προϋπόθεση εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου είναι η εξόφληση του Φ.Π.Α. της περιόδου Φεβρουαρίου 2020, με εξαίρεση τις υπόχρεες επιχειρήσεις που τελούσαν σε αναστολή στις 26 Μαρτίου 2020. Εφόσον υποβληθεί τροποποιητική δήλωση για τις ως άνω περιόδους, με την οποία μειώνεται το αρχικό χρεωστικό ποσό της δήλωσης, το ποσό του συμψηφισμού μειώνεται αναλόγως.».

Άρθρο τέταρτο

Επέκταση χορηγούμενων ενισχύσεων «επιστρεπτέας προκαταβολής»

Στο τέλος της παρ. 2 του τρίτου άρθρου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75) προστίθεται, από τότε που ίσχυσε, εδάφιο ως εξής:

«Η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται και σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 (L 352/1) σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.».

Άρθρο πέμπτο

Παράταση προθεσμιών του ν. 4270/2014

Παρατείνονται κατά ένα (1) μήνα οι προθεσμίες για:

α) Την έκδοση συμψηφιστικών χρηματικών ενταλλάκτων, τακτικών και προπληρωμής, δημοσίων επενδύσεων, σύμφωνα με την περ. ι' της παρ. 3 του άρθρου 79 και την παρ. 1 του άρθρου 104 του ν. 4270/2014 (Α' 143), καθώς και για τη διενέργεια των αντίστοιχων λογιστικών εγγραφών για την εμφάνιση των πληρωμών του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά το οικονομικό έτος 2019 στη δημόσια ληψοδοσία, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 161 του ν. 4270/2014,

β) τη διενέργεια των τακτοποιητικών λογιστικών εγγραφών για την εμφάνιση των εξόδων του τακτικού προϋπολογισμού, ήτοι για προκαταβολές κατά το άρθρο 114 του ν. 4270/2014, πληρωμές δημόσιου χρέους κατά την περ. α' της παρ. 7 του άρθρου 27 του ν. 4223/2013 (Α' 287) και δαπάνες προξενικών αρχών, που πραγματοποιήθηκαν κατά το οικονομικό έτος 2019 με την έκδοση συμψηφιστικών χρηματικών ενταλλάκτων στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Άρθρο έκτο

Χρόνος εφαρμογής της εξαίρεσης από τον Φ.Π.Α. σε δωρεές για την καταπολέμηση του κορωνοϊού COVID-19

Η παρ. 3 του όγδου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), εφαρμόζεται και για τις δωρεές που εμπίπτουν σε αυτό, των οποίων η αποδοχή από τον Υπουργό Υγείας διενεργήθηκε πριν από την έναρξη ισχύος της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64).

ΜΕΡΟΣ Β: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο έβδομο

Εθνικό πλαίσιο ωραρίου καταστημάτων

Για το χρονικό διάστημα ισχύος των έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατά παρέκκλιση του άρθρου 12 του ν. 3377/2005 (Α' 202) και του άρθρου 42 του ν. 1892/1990 (Α' 101), με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να ορίζεται το εθνικό πλαίσιο ωραρίου των καταστημάτων που εξακολουθούν να λειτουργούν κατά τον χρόνο ισχύος των ανωτέρω μέτρων.

ΜΕΡΟΣ Γ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο όγδοο

Άδεια ειδικού σκοπού

Η περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 4 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως αυτή

κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), αντικαθίσταται ως εξής:

«δ. Σε περίπτωση που εργάζεται μόνο ένας εκ των δύο γονέων, τότε αυτός δεν μπορεί να κάνει χρήση της άδειας ειδικού σκοπού, εκτός και αν ο γονέας που δεν εργάζεται νοσηλεύεται για οποιονδήποτε λόγο ή νοσεί από τον κορωνοϊό COVID-19 ή είναι άτομο με αναπηρία (ΑμεΑ) με ποσοστό 67% και άνω, σύμφωνα με απόφαση αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής σε ισχύ ή λαμβάνει αναπηρικό επίδομα από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) ή σύνταξη αναπηρίας.»

Άρθρο ένατο
Παράταση δωρεάν φαρμακευτικής περίθαλψης ανασφάλιστων

1. Η ισχύς των αποφάσεων χορήγησης δωρεάν φαρμακευτικής περίθαλψης ανασφάλιστων, οι οποίες εκδόθηκαν από δήμους δυνάμει του άρθρου 33 του ν. 4368/2016 (Α' 21), παρατείνεται έως την 31η Μαΐου 2020, εφόσον, έως την έναρξη ισχύος της παρούσας, οι υποβληθείσες αιτήσεις παράτασης δεν έχουν καταχωρηθεί ως εγκεκριμένες στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Ανασφάλιστων - οικονομικά αδυνάτων πολιτών του άρθρου 4 της υπ' αριθ. 25132/4.4.2016 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 908) ή εφόσον η ισχύς των ανωτέρω αποφάσεων έληξε μετά τις 25 Φεβρουαρίου 2020, χωρίς να υποβληθεί αίτηση ανανέωσης.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να παρατείνεται εκ νέου η ισχύς των αποφάσεων της παρ. 1, καθώς και των αποφάσεων των οποίων η λήξη της ισχύος έπεται της λήξης των αποφάσεων της παρ. 1.

Άρθρο δέκατο
Αναβολή συνεδριάσεων υγειονομικών επιτροπών ΚΕ.Π.Α. και προσωρινή παράταση αναπηρικών παροχών

Το άρθρο 6 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6

1. Οι συνεδριάσεις των υγειονομικών επιτροπών των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) για την εξέταση αιτήσεων παράτασης αναπηρικών παροχών σύνταξης αναβάλλονται μέχρι την 31η Μαΐου 2020.

2. Η καταβολή των συντάξεων αναπηρίας και των προνοιακών παροχών σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία που χορηγεί ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθώς και όλων εν γένει των επιδομάτων που χορηγούνται λόγω αναπηρίας, η πιστοποίηση της οποίας πραγματοποιείται μέσω των υγειονομικών επιτροπών των ΚΕ.Π.Α., παρατείνεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 3 και 4, εφόσον έχει υποβληθεί από τους δικαιούχους σχετική αίτηση παράτασης, λόγω λήξης της ισχύος των σχετικών γνωματεύσεων των υγειονομικών επιτροπών των ΚΕ.Π.Α.

3. Η παρ. 2 εφαρμόζεται στους δικαιούχους η αίτηση παράτασης των οποίων: α) έχει προσδιοριστεί προς εξέταση σε συνεδρίαση των ανωτέρω υγειονομικών επιτρο-

πών, εφόσον η συνεδρίαση αυτή αναβάλλεται δυνάμει της παρ. 1, β) έχει υποβληθεί, αλλά δεν έχει εισέτι προσδιοριστεί η ημερομηνία συνεδρίασης των υγειονομικών επιτροπών. Η καταβολή των παροχών της παρ. 2 παρατείνεται και σε περίπτωση υποβολής της σχετικής αίτησης παράτασης μετά από την έναρξη ισχύος της παρούσας.

4. Η παράταση καταβολής που προβλέπεται στις παρ. 2 και 3 ισχύει έως την έκδοση απόφασης περί έγκρισης ή απόρριψης των σχετικών αιτήσεων παράτασης των ενδιαφερομένων, μετά από εξέταση τους από τις υγειονομικές επιτροπές των ΚΕ.Π.Α. και πάντως όχι πέραν της 30ης Ιουνίου 2020.

5. Η ασφαλιστική ικανότητα των προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος παρατείνεται ισόχρονα.

6. Σε περίπτωση που μετά από την επανεξέταση από τις υγειονομικές επιτροπές των ΚΕ.Π.Α. και σύμφωνα με τις σχετικές εκδιδόμενες αποφάσεις, οι ενδιαφερόμενοι δεν κρίνονται ως δικαιούχοι των κατά περίπτωση αναπηρικών παροχών, τα ποσά που καταβλήθηκαν σ' αυτούς αχρεωστήτως, κατ' εφαρμογή του παρόντος, επιστρέφονται στους αρμόδιους φορείς, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

7. Οι διατάξεις του παρόντος δεν κωλύουν τη διακοπή καταβολής παροχών αναπηρίας, ακόμη και κατά τη διάρκεια της παράτασης χορήγησής τους, όταν η διακοπή αυτή πραγματοποιείται για οποιονδήποτε άλλο νόμιμο λόγο, πλην του είδους και του ποσοστού αναπηρίας.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να αναβάλλονται εκ νέου οι συνεδριάσεις των υγειονομικών επιτροπών των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) και να παρατείνονται οι ημερομηνίες του παρόντος, λαμβάνοντας υπόψη την πορεία εξέλιξης του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο ενδέκατο
Μέτρα για τη διατήρηση ευνοϊκών ρυθμίσεων προς τα ασφαλιστικά ταμεία

Η ρύθμιση οφειλών προς τα ασφαλιστικά ταμεία, όπως προβλέπεται στο άρθρο 28 του ν. 4321/2015 (Α' 32) και το άρθρο 54 του ν. 4305/2014 (Α' 237), δεν απόλλυται, εάν οι οφειλές που κατέστησαν απαιτητές στις 29 Φεβρουαρίου 2020 και εφεξής τελούν σε αναστολή είσπραξης, διοικητική, δικαστική ή εκ του νόμου, ή έχουν υπαχθεί στην πάγια ρύθμιση της υποπαρ. ΙΑ. 1 της παρ. ΙΑ του πρώτου άρθρου του ν. 4152/2013 (Α' 107), της οποίας οι όροι τηρούνται.

Άρθρο δωδέκατο
Παράταση θητείας διοικητικών οργάνων συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών

Το δέκατο έβδομο άρθρο της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο δέκατο έβδομο

Παράταση της θητείας των διοικητικών οργάνων των συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών

Παρατείνεται η θητεία των διοικητικών οργάνων των συνδικαλιστικών οργανώσεων της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 1264/1982 (Α' 79), καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων, η οποία λήγει κατά τη διάρκεια ισχύος των έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως όχι πέραν της 10ης Ιουνίου 2020».

ΜΕΡΟΣ Δ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

Άρθρο δέκατο τρίτο

Διαδικασία αποδοχής δωρεών προς τον Ε.Ο.Δ.Υ.
για την καταπολέμηση του κορωνοϊού COVID-19

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) δύναται να αποδέχεται κάθε δωρεά σε είδος και σε χρήμα, που μπορεί να αξιοποιηθεί στην υλοποίηση των σκοπών της ιχνηλάτησης κρουσμάτων κορωνοϊού COVID-19 από τρίτους, φυσικά και νομικά πρόσωπα. Η αποδοχή των ανωτέρω δωρεών διενεργείται αμελλητί με δήλωση αποδοχής του Προέδρου του Ε.Ο.Δ.Υ., που διαβιβάζεται με κάθε μέσο, συμπεριλαμβανομένων των σύγχρονων μέσων ηλεκτρονικής επικοινωνίας, στον Υπουργό Υγείας, προς έγκριση, κοινοποιείται στον Υπουργό Οικονομικών και καταχωρείται στα βιβλία του Ε.Ο.Δ.Υ., όπου αναφέρονται συγκεκριμένα το είδος και το ποσό της δωρεάς. Σε περίπτωση δωρεών σε είδος, τα δωριζόμενα αντικείμενα και ο σχετικός εξοπλισμός παραλαμβάνονται από τον Ε.Ο.Δ.Υ. με μέριμνα των οργάνων εκπροσώπησης του, με σύνταξη πρωτοκόλλου παραλαβής των δωριζόμενων, το οποίο κοινοποιείται στον Υπουργό Υγείας. Ο Ε.Ο.Δ.Υ. υποχρεούται όπως αποστείλει αναλυτική αναφορά εντός χρονικού διαστήματος τριών (3) μηνών στον Υπουργό Υγείας για τον τρόπο αξιοποίησης τόσο των δωρεών σε είδος όσο και των χρηματικών δωρεών, παρέχοντας αναλυτική ενημέρωση και λογοδοσία.

2. Δωρεές σε είδος που μπορούν να αξιοποιηθούν στην υλοποίηση των σκοπών της ιχνηλάτησης κρουσμάτων κορωνοϊού COVID-19 και εμπίπτουν στη διαδικασία αποδοχής της παρ. 1 είναι ενδεικτικά δωρεές με αντικείμενο: μέσα ατομικής προστασίας, στολές προστασίας, μεταφορικά μέσα και οχήματα, πάγιο ηλεκτρονικό εξοπλισμό τηλεφωνικής επικοινωνίας ή τηλεδιάσκεψης, καθώς και ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

3. Η διαδικασία αποδοχής χρηματικών δωρεών, καθώς και δωρεών σε είδος εφαρμόζεται και καταλαμβάνει και δωρεές που προσεφέρθησαν στον Ε.Ο.Δ.Υ. πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, και σε κάθε περίπτωση μετά την έναρξη ισχύος της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4682/2020 (Α' 42), προς τον σκοπό της κάλυψης των αναγκών ιχνηλάτησης των κρουσμάτων του κορωνοϊού COVID-19. Για την έγκριση των δω-

ρεών του προηγούμενου εδαφίου, μαζί με τη δήλωση αποδοχής του Προέδρου του Ε.Ο.Δ.Υ. που διαβιβάζεται προς τον Υπουργό Υγείας προς έγκριση και κοινοποιείται στον Υπουργό Οικονομικών, αποστέλλεται και αναλυτική κατάσταση με αναφορά των δωριζόμενων αντικειμένων και χρηματικών ποσών, των δωρητών τους φυσικών και νομικών προσώπων, καθώς και των ημερομηνιών διενέργειας των δωρεών εκ μέρους τους. Οι υποχρεώσεις λογοδοσίας του Ε.Ο.Δ.Υ. προς τον Υπουργό Υγείας της παρ. 1 εφαρμόζονται και ως προς τις δωρεές αυτές.

4. Για τις δωρεές των οποίων η διαδικασία αποδοχής διενεργείται σύμφωνα με το παρόν, εφαρμόζεται η περ. ιστ' της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 2859/2000 (Κώδικας ΦΠΑ, Α' 248).

Άρθρο δέκατο τέταρτο

Απασχόληση ιδιωτών ιατρών

σε δημόσια νοσοκομεία

για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών

1. Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας λόγω της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 30 Σεπτεμβρίου 2020, όλα τα δημόσια νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας δύναται να συνεργάζονται με ιδιώτες ιατρούς, παθολόγους, γενικούς ιατρούς, ωτορινολαρυγγολόγους, πνευμονολόγους, αναισθησιολόγους, καρδιολόγους, παιδίατρους ή ιατρούς με εξειδίκευση στη Μ.Ε.Θ., με την έκδοση δελτίου παροχής υπηρεσιών για διάρκεια έως δύο (2) μήνες, με δυνατότητα παράτασης της συνεργασίας για δύο (2) ακόμη μήνες. Η μηνιαία αμοιβή των ιατρών του προηγούμενου εδαφίου καθορίζεται στο ποσό των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ. Η εν λόγω αμοιβή είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. Σε περίπτωση συμμετοχής των ιατρών της παρούσας σε διαδικασία επιλογής πλήρωσης θέσεων ιατρών ΕΣΥ, οι διανυόμενοι μήνες παροχής υπηρεσιών σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο μοριοδοτούνται με τα ισχύοντα για τους επικουρικούς ιατρούς των δημόσιων νοσοκομείων σε άγονες, νησιωτικές, προβληματικές ή απομακρυσμένες περιοχές. Οι ιατροί του πρώτου εδαφίου δύναται, με απόφαση του διοικητή του νοσοκομείου και τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου διευθυντή της κλινικής, να συμμετέχουν στις εφημερίες του νοσοκομείου με αμοιβή ίση με αυτή του Επιμελητή Β'.

Η συνεργασία με ιδιώτες ιατρούς, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, εγκρίνεται με απόφαση του Διοικητή της Υγειονομικής Περιφέρειας (ΥΠε), όπου ανήκει το νοσοκομείο, μετά από ειδικά αιτιολογημένο αίτημα του διοικητή του νοσοκομείου, κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 9 του π.δ. 80/2016 (Α' 145)

όσον αφορά την έκδοση των αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης.

2. Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας λόγω της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 30η Σεπτεμβρίου 2020, ιδιώτες ιατροί των ειδικοτήτων της παρ. 1 δύνανται να παρέχουν υπηρεσίες και μόνο κατά την εφημερία των νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας με την έκδοση δελτίου παροχής υπηρεσιών για χρονικό διάστημα δύο (2) μηνών με δυνατότητα παράτασης για ακόμη δύο (2) μήνες. Η αμοιβή των ιατρών του προηγούμενου εδαφίου για την εφημεριακή απασχόληση αντιστοιχεί σε αυτή του Επιμελητή Β'. Σε περίπτωση συμμετοχής των ιατρών της παρούσας σε διαδικασία επιλογής πλήρωσης θέσεων ιατρών ΕΣΥ, οι διανυόμενοι μήνες στην παροχή εκ μέρους τους υπηρεσιών κατά την εφημερία των νοσοκομείων σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, μοριοδοτούνται με τα ισχύοντα για τους επικουρικούς ιατρούς των δημόσιων νοσοκομείων σε άγονες, νησιωτικές, προβληματικές ή απομακρυσμένες περιοχές. Η συνεργασία με ιδιώτες ιατρούς για την παροχή υπηρεσιών κατά την εφημερία, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, εγκρίνεται με απόφαση του Διοικητή της ΥΠε, όπου ανήκει το νοσοκομείο, μετά από ειδικά αιτιολογημένο αίτημα του διοικητή του νοσοκομείου και τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου διευθυντή της κλινικής, κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 9 του π.δ. 80/2016 (Α' 145) όσον αφορά την έκδοση των αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης.

3. Οι ιδιώτες γιατροί που απασχολούνται σε δημόσια νοσοκομεία κατ' εφαρμογή του παρόντος δεν μπορούν να υπερβούν συνολικά τους εξακόσιους (600). Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, ο αριθμός αυτός κατανέμεται μεταξύ των ΥΠε.

Άρθρο δέκατο πέμπτο

Μετακίνηση προσωπικού των ΤΟΜΥ

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την 30η Σεπτεμβρίου 2020, ο Γενικός Γραμματέας Υπηρεσιών Υγείας δύναται να μετακινεί για χρονικό διάστημα ενός (1) μήνα με δυνατότητα παράτασης έως και τρεις (3) μήνες ακόμη, ιατρικό, νοσηλευτικό και πάσης φύσεως προσωπικό από Τοπικές Μονάδες Υγείας (ΤΟΜΥ) σε κέντρα υγείας ή άλλους υγειονομικούς φορείς για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο δέκατο έκτο

Κατ' οίκον ή εξ αποστάσεως παροχή ιατρικών υπηρεσιών των συμβεβλημένων ιατρών του ΕΟΠΥΥ και οικογενειακών ιατρών της ΠΦΥ προς ασθενείς με κορωνοϊό COVID 19

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη

ισχύος της παρούσας, προς τον σκοπό της διασφάλισης της δημόσιας υγείας και του περιορισμού της νόσου, οι συμβεβλημένοι ιατροί του ΕΟΠΥΥ και οι οικογενειακοί ιατροί της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ), πραγματοποιούν κατ' οίκον επισκέψεις ή και παρέχουν υπηρεσίες εξ αποστάσεως με ασφαλή μέσα επικοινωνίας τα οποία ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου του ΕΟΠΥΥ, σε ασφαλισμένους και ανασφάλιστους ασθενείς με κορωνοϊό COVID 19 που παραμένουν στην οικία τους. Για το ανωτέρω χρονικό διάστημα, κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων στον Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υπηρεσιών Υγείας του ΕΟΠΥΥ και στις συμβάσεις των ιατρών του προηγούμενου εδαφίου, η αποζημίωση τους καθορίζεται ως εξής:

α. Η αποζημίωση των οικογενειακών ιατρών της ΠΦΥ και των συμβεβλημένων ιατρών του ΕΟΠΥΥ που πραγματοποιούν κατ' οίκον επισκέψεις ορίζεται στο ποσό των τριάντα (30) ευρώ ανά επίσκεψη και μέχρι του ποσού των εκατό είκοσι (120) ευρώ ανά ασθενή για την ολοκλήρωση του κύκλου των δεκατεσσάρων ημερών παρακολούθησης του.

β. Η αποζημίωση των οικογενειακών ιατρών της ΠΦΥ και των συμβεβλημένων ιατρών του ΕΟΠΥΥ που παρέχουν υπηρεσίες εξ αποστάσεως στους ασθενείς με κορωνοϊό COVID 19 ορίζεται στο ποσό των δέκα (10) ευρώ ανά συνεδρία εξ αποστάσεως και μέχρι του ποσού των ογδόντα (80) ευρώ ανά ασθενή για την ολοκλήρωση του κύκλου των δεκατεσσάρων ημερών παρακολούθησης του.

2. Τα ποσά ανά επίσκεψη ή συνεδρία των περ. α και β της παρ. 1 για υπηρεσίες προς τους ασφαλισμένους, βαρύνουν τον προϋπολογισμό του ΕΟΠΥΥ και εντάσσονται στο ανώτατο μηνιαίο όριο αμοιβής των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ.

3. Για την καταβολή του συνολικού μηνιαίου ποσού που αφορά τις υπηρεσίες προς τους ασφαλισμένους και τους ανασφάλιστους της παρ. 1, απαιτείται, τόσο για τους συμβεβλημένους ιατρούς του ΕΟΠΥΥ, όσο και για τους οικογενειακούς ιατρούς της ΠΦΥ, να υποβάλλεται αναλυτικός κατάλογος επισκέψεων κατ' οίκον ή συνεδριών εξ αποστάσεως.

4. Το ανώτατο όριο των ιατρών που μπορούν να παρέχουν ιατρικές υπηρεσίες κατ' εφαρμογή του παρόντος, η διαδικασία υποβολής, ελέγχου και αποζημίωσης των εν λόγω δαπανών, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του ΕΟΠΥΥ.

5. Ως προς την αμοιβή των συμβεβλημένων ιατρών του ΕΟΠΥΥ και των οικογενειακών ιατρών της ΠΦΥ για επισκέψεις κατ' οίκον σε ασθενείς που δεν εμπίπτουν στην παρ. 1, ισχύουν οι ρυθμίσεις του Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας του ΕΟΠΥΥ (Β' 4898/2018) και των συμβάσεων τους με τον ΕΟΠΥΥ.

6. Το κόστος για την παροχή υπηρεσιών των ιατρών προς τους ανασφάλιστους ασθενείς, ήτοι το ποσό των τριάντα (30) ευρώ για την κατ' οίκον επίσκεψη και των δέκα (10) ευρώ για την εξ αποστάσεως συνεδρία, κα-

θώς και για τις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε ασφαλισμένους και αφορούν υπηρεσίες της παρ. 1, που υπερβαίνουν το όριο της παρ. 2 και πάντως όχι πέραν του ανώτατου ορίου των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ μηνιαίως, καταβάλλεται από τον ΕΟΠΥΥ και καλύπτεται με έκτακτη επιχορήγηση από την έκτακτη χρηματοδότηση του Υπουργείου Υγείας σύμφωνα με το πέμπτο άρθρο της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4682/2020 (Α' 76).

Άρθρο δέκατο έβδομο

Κατ' οίκον ή εξ αποστάσεως παροχή ιατρικών υπηρεσιών των ιατρών των μονάδων ΠΦΥ προς ασθενείς με κορωνοϊό COVID-19

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19 προς τον σκοπό της διασφάλισης της δημόσιας υγείας και του περιορισμού της νόσου και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, οι ιατροί των Μονάδων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ) του ΕΣΥ δύναται να πραγματοποιούν κατ' οίκον επισκέψεις ή και να παρέχουν υπηρεσίες εξ αποστάσεως με μέσα επικοινωνίας τα οποία ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Υπηρεσιών Υγείας, σε ασφαλισμένους και ανασφάλιστους ασθενείς με κορωνοϊό COVID-19 που παραμένουν στην οικία τους.

2. Η αποζημίωση των ιατρών των μονάδων ΠΦΥ του ΕΣΥ που παρέχουν υπηρεσίες κατ' οίκον ή εξ αποστάσεως όπως ορίζεται στην παρ. 1 στους ασθενείς με κορωνοϊό COVID-19 εκτός του τακτικού ωραρίου τους ορίζεται στο ωρομίσθιο ενεργού εφημερίας.

3. Τα ποσά της καταβλητέας αποζημίωσης της παρ. 2 για τις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους ασθενείς βαρύνουν τον προϋπολογισμό των ΥΠΕ και υπολογίζονται ως πρόσθετες αμοιβές.

4. Το ανώτατο όριο των ιατρών που μπορούν να παρέχουν ιατρικές υπηρεσίες κατ' εφαρμογή του παρόντος, ο τρόπος απόδειξης των υπηρεσιών που παρέχουν κατ' οίκον και εξ αποστάσεως, καθώς και κάθε συναφής λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΠΥΥ.

Άρθρο δέκατο όγδοο

Ρυθμίσεις για τη διαδικασία έκδοσης άλλων συνταγών

1. Οι συμβεβλημένοι και οι οικογενειακοί ιατροί του ΕΟΠΥΥ που εκδίδουν συνταγές ή και γνωματεύσεις, χωρίς τη φυσική παρουσία του ασθενή, για φαρμακευτική αγωγή ή λοιπές παροχές υγείας με τη διαδικασία του τριακοστού έκτου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), ή με τη διαδικασία της παρ. 1 του τεσσαρακοστού ένατου άρθρου της ίδιας Π.Ν.Π. ή γνωματεύσεις χρονίως πασχόντων του πεντηκοστού τρίτου άρθρου της ίδιας Π.Ν.Π., υποβάλ-

λουν στην αντίστοιχη μηνιαία υποβολή προς τον ΕΟΠΥΥ το προβλεπόμενο έντυπο επίσκεψης, στο οποίο αναγράφεται ο αριθμός της άυλης συνταγής, χωρίς υπογραφή του ασφαλισμένου για την αποζημίωση τους.

2. Η ρύθμιση της παρ. 1 ισχύει από τις 20 Μαρτίου 2020.

Άρθρο δέκατο ένατο

Παροχή υπηρεσιών υγείας σε ασθενείς με κορωνοϊό COVID-19 μέσω ψηφιακών υποδομών

1. Για την παροχή συμβουλευτικής, καθοδήγησης και υποστήριξης των ασθενών που έχουν διαγνωσθεί με κορωνοϊό COVID-19 και παραμένουν στην οικία τους και των συνοίκων τους, για όλη τη διάρκεια της παρακολούθησής τους, μπορούν να χρησιμοποιούνται ψηφιακές υποδομές και υπηρεσίες που καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Με όμοια απόφαση δύναται να προβλέπεται η διαλειτουργικότητα των εν λόγω ψηφιακών εφαρμογών με υφιστάμενες υποδομές ηλεκτρονικής υγείας του Δημοσίου.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας δύναται να επεκτείνεται η χρήση των υποδομών και συστημάτων Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών της παρ. 1 στην εξ αποστάσεως επικοινωνία και τηλεπαρακολούθηση με ιατρούς συμβούλους περιπτώσεων χρονίως πασχόντων με άλλα υποκείμενα νοσήματα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται ο τρόπος λειτουργίας και τα τεχνικά χαρακτηριστικά ηλεκτρονικής εφαρμογής, μέσω της οποίας επαγγελματίες υγείας παρέχουν συμβουλές, καθοδήγηση και υποστήριξη στους ασθενείς με κορωνοϊό COVID-19, με σκοπό την παρακολούθηση της υγείας τους και την ορθή ενημέρωσή τους. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται: α) όλα τα θέματα λειτουργίας της εφαρμογής, οι διαπιστευμένοι χρήστες της και ο τρόπος εισαγωγής τους στην εφαρμογή, β) τα δεδομένα που τυγχάνουν επεξεργασίας και, ιδίως, τα σχετικά με την καταγραφή του ονόματος του χρήστη και του χρόνου εισαγωγής του στην εφαρμογή, γ) οι λεπτομέρειες συλλογής, τήρησης και περαιτέρω επεξεργασίας των δεδομένων, δ) κάθε οργανωτικό και τεχνικό μέτρο για την ασφάλεια της επεξεργασίας των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της ταυτοποίησης των προσώπων που έχουν πρόσβαση στην εφαρμογή, της καταγραφής των δεδομένων του χρήστη που εισέρχεται στο σύστημα, της χρήσης τεχνικών ανωνυμοποίησης, ψευδωνυμοποίησης και κρυπτογράφησης, της διάρκειας τήρησης ανά κατηγορία δεδομένων, ανωνυμοποιημένων, ψευδωνυμοποιημένων και μη, ανάλογα με τον σκοπό επεξεργασίας τους για επιδημιολογικούς, επιστημονικούς και στατιστικούς λόγους, ε) τα θέματα οργάνωσης και διαχείρισης της εφαρμογής, με βάση τους σκοπούς δημιουργίας και λειτουργίας της, στ) ο τρόπος άσκησης και ικανοποίησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, ζ) οι αποδέκτες των δεδομένων, η) οι ακριβείς όροι της διάθεσης στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικών στοιχείων, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιορι-

σθούν τα υποκείμενα των δεδομένων και θ) κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

4. Οι υπηρεσίες τηλεϊατρικής της παρ. 1 παρέχονται εφόσον υφίσταται η δυνατότητα και με ευθύνη του θεράποντος ιατρού που αντιμετωπίζει το εκάστοτε περιστατικό. Ο θεράπων ιατρός υποχρεούται να ζητεί από τον ασθενή, ή, εφόσον αυτό δεν είναι δυνατό, από συγγενή α' βαθμού ή από τον σύνοικο, τη συγκατάθεση του για τη διενέργεια της ιατρικής πράξης της τηλεϊατρικής, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 και 12 του ν. 3418/2005 (Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας, Α' 287), για τη χρησιμοποίηση υπηρεσιών τηλεϊατρικής. Η επεξεργασία δεδομένων του ασθενούς και των συνοίκων του, μέσω των παρεχόμενων υπηρεσιών τηλεϊατρικής, θεμελιώνεται στις διατάξεις των στοιχ. (γ), (η) και (θ) της παρ. 2 του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων). Εάν η λήψη συγκατάθεσης του προηγούμενου εδαφίου δεν είναι εφικτή, τότε ο θεράπων ιατρός χρησιμοποιεί υπηρεσίες τηλεϊατρικής κατά την κρίση του, πάντοτε με βάση τις διατάξεις του ν. 3418/2005 και κάθε άλλης σχετικής ρύθμισης. Οι οδηγίες των Νοσοκομείων και Μονάδων Υγείας που παρέχουν υπηρεσίες τηλεϊατρικής είναι συμβουλευτικές και σε καμία περίπτωση υποχρεωτικές.

Άρθρο εικοστό

Σύστημα Ηλεκτρονικής Προέγκρισης (Σ.Η.Π.)

1. Στο άρθρο 265 του ν. 4512/2018 (Α' 5) προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Στο Σύστημα Ηλεκτρονικής Προέγκρισης (Σ.Η.Π.) του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. υποβάλλονται όλα τα αιτήματα που αφορούν σε χορήγηση φαρμάκων εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων, που αφορούν ασφαλισμένους άλλων Φ.Κ.Α., καθώς και ανασφάλιστους, τα οποία και εξετάζονται με τον ίδιο τρόπο με τον οποίο εξετάζονται τα αντίστοιχα αιτήματα των ασφαλισμένων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Η χορήγηση έγκρισης στις περιπτώσεις αυτές δεν συνεπάγεται και την ανάληψη της ασφαλιστικής κάλυψης από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.»

2. Η υπ' αρ. ΔΥΓ3/οικ.Γ.Υ. 154/2012 υπουργική απόφαση (Β' 545) καταργείται.

Άρθρο εικοστό πρώτο

Αναστολή εκλογικής διαδικασίας για την ανάδειξη εκπροσώπων στα διοικητικά συμβούλια των νοσοκομείων και των μονάδων κοινωνικής φροντίδας

1. Για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας, αναστέλλεται κάθε εκλογική διαδικασία σχετική με την ανάδειξη εκπροσώπων των ιατρών και του λοιπού προσωπικού στα διοικητικά συμβούλια των νοσοκομείων του ΕΣΥ και στις μονάδες κοινωνικής φροντίδας των Διοικήσεων Υγειονομικών Περιφερειών, όπως ορίζεται ειδικότερα στην υπ' αρ. ΔΥΙδ/οικ.35509/2007 απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 421).

2. Στα διοικητικά συμβούλια της παρ. 1 ως προς τα οποία ήδη εκκρεμεί καθ' οιονδήποτε τρόπο η ανάδειξη των αιρετών μελών, με αποτέλεσμα να κωλύεται η νόμιμη συγκρότηση ή η επίτευξη απαρτίας σε αυτά,

παρατείνεται, άλλως αναβιώνει η θητεία των αιρετών εκπροσώπων που συμμετείχαν στην αμέσως προηγούμενη σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου εκάστου φορέα, για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο αναβίωση της θητείας των αιρετών εκπροσώπων διενεργείται κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στο ν. 2690/1999 (Α' 45).

Άρθρο εικοστό δεύτερο

Σύναψη συμβάσεων Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας

Η παρ. 2 του τεσσαρακοστού τέταρτου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) ως φορέας υλοποίησης της ανωτέρω Πράξης δύναται, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων εθνικών διατάξεων περί πρόσληψης και δημοσίων συμβάσεων, να συνάπτει συμβάσεις: α) πρόσληψης προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για τη στελέχωση κινητών μονάδων για τη λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού ύποπτων κρουσμάτων κορωνοϊού COVID-19, β) μίσθωσης οχημάτων για τις μετακινήσεις των κινητών συνεργείων και προμήθειας καυσίμων για τη χρήση των οχημάτων, γ) προμήθειας ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης συμβάντων, δ) παροχής υπηρεσιών εκπαίδευσης σε νεοπροσλαμβανόμενους επαγγελματίες υγείας σε νοσοκομεία, κέντρα υγείας, Ε.Κ.Α.Β. και Κ.Ο.Μ.Υ. Ειδικού Σκοπού, ε) ενίσχυσης του τηλεφωνικού κέντρου του Ε.Ο.Δ.Υ. για τη διαχείριση των κλήσεων για λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού από ύποπτα κρούσματα κορωνοϊού COVID-19 σε εξοπλισμό και ανθρώπινο δυναμικό, στ) αγοράς θήκης (KIT) λήψης δειγμάτων, ζ) παροχής υπηρεσιών τεχνικού συμβούλου για τη στελέχωση και αξιολόγηση, η) συμβάσεων προμηθειών ή και υπηρεσιών που συνάπτονται στο πλαίσιο των έμμεσων δαπανών της Πράξης, όπως αυτές προσδιορίζονται στο εκάστοτε τεχνικό δελτίο. Η πρόσκληση για τη σύναψη των συμβάσεων του προηγούμενου εδαφίου αναρτάται μέσω της ιστοσελίδας του Ε.Ο.Δ.Υ. για χρονικό διάστημα τριών (3) ημερών. Οι συμβάσεις ως προς τις απαραίτητες προμήθειες ειδών και υπηρεσιών συνάπτονται με σκοπό την αγορά ικανών ποσοτήτων με το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής μεταξύ των άμεσα διαθέσιμων υπηρεσιών. Το σύνολο της αναγκαίας δαπάνης για την υλοποίηση των ανωτέρω βαρύνει το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014-2020 (Πράξη: Δημιουργία δικτύου νοσηλευτών για κατ' οίκον υπηρεσίες νοσηλευτικής φροντίδας και λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού από πρόσωπα πιθανά κρούσματα κορωνοϊού COVID-19», η οποία χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014 - 2020).

ΜΕΡΟΣ Ε: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Άρθρο εικοστό τρίτο
Διευκόλυνση πρόσβασης σε χρηματοδότηση
των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών

Κατ' εξαίρεση των οριζόμενων στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 27 του ν. 4611/2019 (Α' 73), επιτρέπεται μέχρι τις 30 Ιουνίου 2020 η σύναψη και ανανέωση συμβάσεων δαλείων, πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων από τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα με κατά κύριο επάγγελμα αγρότες για ποσό μέχρι είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ, καθώς και η εκταμίευση των σχετικών πιστώσεων, χωρίς την προσκόμιση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας από τον χρηματοδοτούμενο.

Άρθρο εικοστό τέταρτο
Απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών
στην αγροτική οικονομία

1. Η ισχύς των αδειών εργασίας που έχουν εκδοθεί, κατ' εφαρμογή του άρθρου 13α του ν. 4251/2014 (Α' 80), παρατείνεται αυτοδικαίως για διάστημα έξι (6) μηνών από την ημερομηνία λήξης τους, υπό την επιφύλαξη:

α) Προσκόμισης στην αρμόδια αστυνομική αρχή υπεύθυνης δήλωσης του εργοδότη ότι συνεχίζει να απασχολεί τον πολίτη τρίτης χώρας, εφόσον, λόγω των οριζόμενων στην περ. ζ' της παρ. 2 του πρώτου άρθρου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4682/2020 (Α' 76) και στις αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της περ. ε' της παρ. 4 του ίδιου άρθρου, αδυνατεί να συνάψει εγκαίρως νόμιμες συμβάσεις εργασίας για την αντιμετώπιση των αναγκών της εκμετάλλευσής του,

β) έκδοσης απόφασης αναβολής απομάκρυνσης από την οικεία αστυνομική αρχή λόγω της αντικειμενικής αδυναμίας σύναψης σύμβασης εκ μέρους του εργοδότη, όπως αποτυπώνεται στην υπεύθυνη δήλωση της περ. α'.

2. Μέχρι τις 30 Ιουνίου 2020 για την υποβολή του αιτήματος που προβλέπεται στο άρθρο 13α του ν. 4251/2014 ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Αρμόδια αρχή κατάθεσης και έκδοσης των σχετικών πράξεων έγκρισης του αιτήματος είναι και η οικεία αστυνομική διεύθυνση του τόπου διαμονής του εργοδότη.

β) Τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν τη σχετική αίτηση, είναι:

βα) Ενιαία δήλωση καλλιέργειας ή ενιαία δήλωση εκτροφής του άρθρου 9 του ν. 3877/2010 (Α' 160),

ββ) Υπεύθυνη δήλωση του εργοδότη ότι θα απασχολήσει τον συγκεκριμένο πολίτη τρίτης χώρας για είκοσι (20) τουλάχιστον μέρες, λόγω των έκτακτων αναγκών και της αδυναμίας σύναψης νόμιμης σύμβασης εργασίας για την αντιμετώπιση των αναγκών της εκμετάλλευσής του.

γ) Η απόφαση αναβολής απομάκρυνσης ενσωματώνει το δικαίωμα απασχόλησης αποκλειστικά στον αγροτικό τομέα και χορηγείται άπαξ.

δ) Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι ανάγκες σε ανθρωπινό δυναμικό στην αγροτική οικονομία, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

ε) Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 13α του ν. 4251/2014.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο εικοστό πέμπτο
Προσωρινές δομές φιλοξενίας αστέγων
και άλλων ευάλωτων ομάδων

1. Για την προστασία των αστέγων και άλλων ευάλωτων ομάδων και τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας, εξαιτίας της εξάπλωσης του κορωνοϊού COVID-19, οι ΟΤΑ α' βαθμού και οι φορείς του άρθρου 51 του ν. 4139/2013 (Α' 74) δύνανται από κοινού να δημιουργούν και να λειτουργούν προσωρινές δομές φιλοξενίας, σύμφωνα με το άρθρο 7 της υπ' αρ. Δ23/οικ.19061-1457/2016 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1336), καθώς και υπνωτήρια σύμφωνα με το άρθρο 6 της ίδιας κοινής υπουργικής απόφασης.

2. Οι δομές της παρ. 1 λειτουργούν βάσει Κανονισμού, ο οποίος περιλαμβάνει όλα τα επιμέρους θέματα αναφορικά με τη διοικητική οργάνωση και λειτουργία τους, σύμφωνα με το άρθρο 4 της υπ' αρ. Δ23/οικ.19061-1457/2016 κοινής υπουργικής απόφασης. Με απόφαση του οικείου δημάρχου ορίζονται ο Επιστημονικός Υπεύθυνος και ο Συντονιστής της δομής, καθώς και οι αναπληρωτές τους. Κατά παρέκκλιση του τρίτου εδαφίου του άρθρου 7 της προρρηθείσας κοινής υπουργικής απόφασης, για δομές που φιλοξενούν αποκλειστικά ενεργούς χρήστες, η δυναμικότητα καθορίζεται από τον φορέα λειτουργίας.

3. Οι φορείς του άρθρου 51 του ν. 4139/2013 δύνανται, με απόφαση του διοικητή ή του νόμιμου εκπροσώπου τους, να μετακινούν επικουρικό ή/και μόνιμο προσωπικό εντός της οικείας υγειονομικής περιφέρειας, προκειμένου να στελεχωθούν και να καλυφθούν οι ανάγκες λειτουργίας τόσο των δομών φιλοξενίας όσο και των δομών/υπηρεσιών τους και για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται.

4. Μέχρις ότου καταστεί δυνατή η λειτουργία των δομών της παρ. 1, δύναται να χρησιμοποιηθούν για την προσωρινή διαμονή αστέγων και άλλων ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, μετά από απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου, τουριστικά καταλύματα, η συνέχιση της λειτουργίας των οποίων έχει αποφασιστεί σύμφωνα με τις υπ' αρ. 5052/24.3.2020 (Β' 1018) και 5248/27.3.2020 (Β' 1073) αποφάσεις του Υπουργού Τουρισμού, όπως εκάστοτε ισχύουν. Η παροχή της ανωτέρω υπηρεσίας ανατίθεται από το αρμόδιο όργανο του οικείου δήμου μέσω διαδικασίας διαπραγμάτευσης κατά παρέκκλιση κάθε σχετικής εθνικής διάταξης περί δημοσίων συμβάσεων για την παροχή υπηρεσιών στέγασης.

Άρθρο εικοστό έκτο
Απαλλαγή γονέων από τροφεία
δημοτικών βρεφικών και παιδικών σταθμών
και από αντίτιμο ανταποδοτικών υπηρεσιών

1. Από τις 11 Μαρτίου 2020, γονείς που έχουν τέκνα σε δημοτικούς βρεφικούς και παιδικούς σταθμούς, των οποίων η λειτουργία αναστέλλεται προσωρινά δυνάμει των αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4682/2020 (Α' 76), απαλλάσσονται από την προβλεπόμενη μηνιαία οικονομική συμμετοχή (τροφεία) για το χρονικό διάστημα αναστολής της λειτουργίας τους.

2. Από τις 11 Μαρτίου 2020 απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής αντιτίμου οι δημότες που κάνουν χρήση υπηρεσιών ανταποδοτικού χαρακτήρα με αντίτιμο, για όσο χρονικό διάστημα είναι ανέφικτη η παροχή των υπηρεσιών αυτών λόγω της λήψης μέτρων κατά του κορωνοϊού COVID-19, και πάντως όχι πέραν της 31ης Μαΐου 2020.

Άρθρο εικοστό έβδομο
Προμήθεια ψηφιακού εξοπλισμού
από τις Σχολικές Επιτροπές για την υλοποίηση
της εξ αποστάσεως διδασκαλίας του Υπουργείου
Παιδείας και Θρησκευμάτων

1. Οι Σχολικές Επιτροπές των δήμων μπορούν να προμηθεύονται κατάλληλο ψηφιακό εξοπλισμό που να επιτρέπει την υλοποίηση των δράσεων της εξ αποστάσεως διδασκαλίας των μαθητών των σχολικών μονάδων αρμοδιότητάς τους, εντός του πλαισίου υιοθέτησης των προληπτικών μέτρων κατά του κορωνοϊού COVID-19, αξιοποιώντας αδιάθετες πιστώσεις που προκύπτουν από την αναστολή λειτουργίας των σχολικών μονάδων τους. Η προμήθεια γίνεται κατ' ανάλογη εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 10 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76). Σε περίπτωση που οι πιστώσεις αυτές δεν επαρκούν, οι δήμοι και οι περιφέρειες μπορούν να επιχορηγούν εκτάκτως τις Σχολικές Επιτροπές με το απαιτούμενο υπόλοιπο.

2. Η προμήθεια γίνεται μετά από αιτιολογημένο αίτημα του διευθυντή της οικείας σχολικής μονάδας, από το οποίο προκύπτει το απολύτως αναγκαίο πλήθος των φορητών συσκευών (laptops, notebooks, netbooks ή tablets) ή/και συνδέσεων διαδικτύου, οι οποίες απαιτούνται για τη στήριξη μαθητών που έχουν ανάγκη. Τα προμηθευόμενα είδη αποτελούν εξοπλισμό του σχολείου και, με μέριμνα των οικείων διευθυντών, παραδίδονται προς προσωρινή χρήση στους δικαιούχους μαθητές με ονομαστικά πρωτόκολλα παράδοσης - παραλαβής, για όσο διάστημα αυτό απαιτείται.

Άρθρο εικοστό όγδοο
Διανομή υγειονομικού υλικού
και μέσων ατομικής ή συλλογικής προστασίας
από τους ΟΤΑ α' και β' βαθμού

1. Για χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) μηνών και εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασπο-

ράς του κορωνοϊού COVID-19, οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού μπορούν να προμηθεύονται σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 10 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), και να διανέμουν κάθε αναγκαίο υγειονομικό υλικό, και ενδεδειγμένα μέσα ατομικής ή συλλογικής προστασίας για την αποτροπή διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, σε δημόσιες υπηρεσίες, δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς του κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005 (Α' 314), καθώς και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και ιδιωτικού δικαίου της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), που εδρεύουν εντός της περιφέρειάς τους. Για την προμήθεια και διανομή απαιτείται έγγραφο αίτημα του αρμόδιου οργάνου του φορέα, από το οποίο προκύπτει τεκμηριωμένα η ανάγκη.

2. Η ισχύς της παρ. 1 ανατρέχει στην έναρξη ισχύος της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου.

Άρθρο εικοστό ένατο
Καθορισμός ωραρίου δημοτικών υπηρεσιών
σε δημοτικά νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις,
Συνδέσμους δήμων και ιδρύματα

Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου διοίκησης του δημοτικού νομικού προσώπου ή επιχείρησης, του συνδέσμου δήμων ή του ιδρύματος είναι δυνατός ο καθορισμός:

α) Εξαιρέσεων από την εφαρμογή πενήμερης εργασίας κατά υπηρεσία, κλάδο και αριθμό υπαλλήλων, χρόνο ή περιοχή, εφόσον επιβάλλονται, λόγω της ανάγκης αδιάλειπτης λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών για την εφαρμογή των μέτρων αποφυγής διασποράς του κορωνοϊού COVID-19,

β) της πενήμερης εβδομάδας εργασίας για ορισμένες υπηρεσίες, κλάδους ή ορισμένο αριθμό υπαλλήλων από την Τρίτη μέχρι και το Σάββατο ή από την Τετάρτη έως και την Κυριακή, εφόσον τούτο επιβάλλεται για τον ίδιο ως άνω λόγο, καθιερωμένων ως μη εργάσιμων ημερών της Δευτέρας ή της Τρίτης, αντίστοιχα. Οι αποφάσεις του παρόντος αρχίζουν να ισχύουν από της υπογραφής τους και εφαρμόζονται για όσο διάστημα είναι σε ισχύ μέτρα πρόληψης και αποφυγής της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, και πάντως όχι πέραν της 31ης Μαΐου 2020.

Άρθρο τριακοστό
Παρακράτηση επιχορήγησης δήμων

Στην παρ. 5 του τεσσαρακοστού τρίτου άρθρου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Το τέταρτο εδάφιο της περ. α' αντικαθίσταται με δύο νέα εδάφια ως εξής:

«Η εν λόγω επιχορήγηση παρακρατείται σε δεκαοκτώ (18) ισόποσες δόσεις, από τις μελλοντικές επιχορηγήσεις των ΚΑΠ, αρχής γενομένης από τον μήνα Σεπτέμβριο 2020. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, η οποία εκδίδεται ύστερα από αίτηση του οικείου δήμου, είναι δυνατή η αύξηση των δόσεων έως εβδομήντα δύο (72), για λόγους ομαλής εκτέλεσης του προϋπολογισμού.».

2. Το τέταρτο εδάφιο της περ. β' αντικαθίσταται με δύο νέα εδάφια ως εξής:

«Η εν λόγω επιχορήγηση παρακρατείται σε δεκαοκτώ (18) ισόποσες δόσεις, από τις μελλοντικές επιχορηγήσεις των ΚΑΠ, αρχής γενομένης από τον μήνα Σεπτέμβριο 2020. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, η οποία εκδίδεται ύστερα από αίτηση του οικείου δήμου, είναι δυνατή η αύξηση των δόσεων έως εβδομήντα δύο (72), για λόγους ομαλής εκτέλεσης του προϋπολογισμού.».

Άρθρο τριακοστό πρώτο
Κάλυψη μισθοδοσίας προσωπικού ΟΤΑ
αμειβόμενου με την καταβολή αντιτίμου
για τις παρεχόμενες υπηρεσίες

Η δαπάνη μισθοδοσίας του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και με σύμβαση μίσθωσης έργου, που έχει προσληφθεί σύμφωνα με την παρ. 14 του άρθρου 12 του ν. 4071/2012 (Α' 85) και την παρ. 6 του άρθρου 39 του ν. 2725/1999 (Α' 121), το οποίο υπηρετεί στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού και στα νομικά τους πρόσωπα, κατά το χρονικό διάστημα αναστολής λειτουργίας των υπηρεσιών αυτών στο πλαίσιο λήψης μέτρων προς αποφυγή της διασποράς του κορωνοϊού COVID 19, και το οποίο απασχολείται σε άλλη υπηρεσία του ίδιου νομικού προσώπου ή σε άλλη υπηρεσία του οικείου ΟΤΑ ή άλλου νομικού προσώπου αυτού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 10 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), σε περίπτωση αδυναμίας εισπραξης αντιτίμου και λοιπών αντικαταβολών από τους φορείς, καλύπτεται από λοιπά μη ειδικευμένα έσοδα ή και μη ειδικευμένο χρηματικό υπόλοιπο του οικείου ΟΤΑ. Η δαπάνη μισθοδοσίας για κάθε μήνα απασχόλησης υπολογίζεται επί του μέσου όρου των τριών (3) τελευταίων μηνών προ της αναστολής λειτουργίας. Από την εφαρμογή της παρούσας δεν δύναται να προέλθει καθ' οιονδήποτε τρόπο άμεση ή έμμεση επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού.

Άρθρο τριακοστό δεύτερο
Ρύθμιση θεμάτων δημοσίων συμβάσεων
της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝΠΕ),
της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ)
και των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων (ΠΕΔ)

Η Ένωση Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝΠΕ), η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) και οι Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων (ΠΕΔ) μπορούν να προμηθεύονται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55) και την παρ. 7 του εικοστού τέταρτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτές κυρώθηκαν με τα άρθρα 2 και 3 αντιστοίχως του ν. 4682/2020 (Α' 76), και να διανέμουν στα μέλη τους κάθε αναγκαίο υγειονομικό υλικό και ενδεδειγμένα μέσα ατομικής ή συλλογικής προστασίας για την αποτροπή διασποράς του κορωνοϊού COVID-19. Όπου στις ανωτέρω διατάξεις αναφέρεται η Οικονομική Επιτροπή, για τις διατάξεις της παρούσας νοείται η οικεία Εκτελεστική Επιτροπή.

Άρθρο τριακοστό τρίτο
Ρύθμιση θεμάτων προϋπολογισμού ΟΤΑ
α' βαθμού

Ειδικά για τον εκτελούμενο προϋπολογισμό του έτους 2020, από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους επενδυτικών δαπανών των δήμων, ποσοστό έως πενήντα τοις εκατό (50%) μπορεί να διατίθεται προς αντιμετώπιση λειτουργικών δαπανών που διαπιστώνονται από την έναρξη ισχύος της παρούσας και δεν μπορούν να καλυφθούν από τα τακτικά ή έκτακτα έσοδα τους. Για τις μεταφορές αυτές απαιτείται αναμόρφωση του προϋπολογισμού. Από την εφαρμογή της παρούσας δεν δύναται να προέλθει καθ' οιονδήποτε τρόπο άμεση ή έμμεση επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού.

Άρθρο τριακοστό τέταρτο
Αναστολή παρακράτησης δόσεων για δάνεια
προς ΟΤΑ α' και β' βαθμού

Για δάνεια χορηγηθέντα αποκλειστικά από τους πόρους του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων προς τους ΟΤΑ α' και β' βαθμού αναστέλλεται η παρακράτηση των τριών (3) επόμενων ενδεκατημορίων έναντι τοκοχρεωλυτικών δόσεων, αρχής γενομένης από τη δόση του μηνός Μαΐου 2020. Η εξόφληση των τριών (3) δόσεων που αναστέλλονται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο θα πραγματοποιηθεί άτοκα εντός του έτους 2021 σε έντεκα (11) μηνιαίες ισόποσες δόσεις αρχής γενομένης από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Άρθρο τριακοστό πέμπτο
Παράταση θητείας των μελών των συλλογικών
οργάνων Υπουργείων και εποπτευόμενων
νομικών προσώπων

1. Η θητεία των μελών των οργάνων και επιτροπών των Υπουργείων, καθώς και των εποπτευόμενων από αυτά νομικών προσώπων, η οποία έληξε μετά την έναρξη ισχύος της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), όπως αυτή κυρώθηκε με τον ν. 4682/2020 (Α' 76), και μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας, ή αναμένεται να λήξει το αργότερο έως τις 30 Απριλίου 2020, παρατείνεται για δύο (2) μήνες, από την ημερομηνία λήξης της, λόγω των έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

2. Με απόφαση του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού ή του οργάνου διοίκησης του οικείου νομικού προσώπου, η θητεία των μελών των οργάνων και των επιτροπών της παρ. 1 μπορεί να παρατείνεται περαιτέρω για χρονικό διάστημα μέχρι τεσσάρων (4) μηνών ακόμη, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας.

Άρθρο τριακοστό έκτο
Παράταση ισχύος εγκριτικών αποφάσεων
της Επιτροπής της Π.Υ.Σ. 33/2006

Κατά παρέκκλιση του άρθρου 20 του ν. 4305/2014 (Α' 237), εγκριτικές αποφάσεις της Επιτροπής της παρ. 1 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 33/2006 Πράξης Υπουργικού

Συμβουλίου (Α' 280) που έχουν χορηγηθεί σε ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) αυτών ή και σε λοιπούς φορείς του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (Α' 28), για την κίνηση διαδικασιών πρόσληψης προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και με σύμβαση μίσθωσης έργου, από την 1η Απριλίου 2019 έως τις 30 Ιουνίου 2019 και για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί προκήρυξη ή ανακοίνωση, μπορούν να υλοποιηθούν ή εξακολουθούν να ισχύουν έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2020.

Άρθρο τριακοστό έβδομο
Αποδοχές και αμοιβές υπαλλήλων με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου

1. Για όσο χρονικό διάστημα διαρκούν τα έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, οι πάσης φύσεως αποδοχές και τυχόν πρόσθετες αμοιβές των απασχολούμενων με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου (ΙΔΟΧ) ή με σύμβαση μίσθωσης έργου, σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, καταβάλλονται κανονικά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Στις περιπτώσεις απασχόλησης προσωπικού με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου (ΙΔΟΧ) ή με σύμβαση μίσθωσης έργου σε έργα που υλοποιούνται με τη μέθοδο της αυτεπιστασίας και χρηματοδοτούνται από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους, η προκαλούμενη δαπάνη της μισθοδοσίας τους συνεχίζει να βαρύνει τις πιστώσεις των αντίστοιχων έργων.

3. Οι ρυθμίσεις των παρ. 1 και 2 καταλαμβάνουν και πρόσωπα τα οποία:

α) Λαμβάνουν ειδική άδεια απουσίας, σύμφωνα με το εικοστό πέμπτο άρθρο της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76) ή

β) λαμβάνουν αναρρωτική άδεια ειδικού σκοπού σύμφωνα με την παρ. 3 του τριακοστού όγδοου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83) ή

γ) εργάζονται εκ περιτροπής σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 5 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76) και τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του εικοστού τέταρτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, ή

δ) απασχολούνται σε υπηρεσίες και εκπαιδευτικά ιδρύματα τα οποία τελούν υπό προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας για προληπτικούς λόγους δημόσιας υγείας.

ΜΕΡΟΣ Ζ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο τριακοστό όγδοο
Ρυθμίσεις για την Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης

Στην από 20.3.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του εικοστού τέταρτου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα έγγραφα της παρ. 1 φέρουν μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό επαλήθευσης και προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από όλους τους φορείς του δημόσιου, του ευρύτερου δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες.»

2. Η παρ. 1 του εικοστού πέμπτου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο χρήστης της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης αποκτά πρόσβαση στις υπηρεσίες της, αφού προηγουμένως προβεί σε επιβεβαίωση της ταυτότητας του (αυθεντικοποίηση). Η επιβεβαίωση της ταυτότητας του (αυθεντικοποίηση) γίνεται μετά από επιλογή του χρήστη των κωδικών-διαπιστευτηρίων είτε της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet), είτε των συστημάτων ηλεκτρονικής τραπεζικής (e-banking) των πιστωτικών ιδρυμάτων όπως ορίζονται στο στοιχείο 1 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 (ΕΕ L 176), περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων τους, όπως ορίζονται στο στοιχείο 17 της παρ. 1 του άρθρου 4 του εν λόγω Κανονισμού, όταν τα υποκαταστήματα αυτά βρίσκονται στην Ελλάδα είτε η έδρα τους βρίσκεται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 4261/2014 (Α' 107) σε τρίτη χώρα, καθώς και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.»

3. Στο εικοστό έκτο άρθρο προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Οι αιτήσεις που συντάσσονται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης έχουν την ίδια ισχύ τόσο στην ηλεκτρονική όσο και στην έντυπη μορφή τους με έγγραφα που φέρουν βεβαίωση γνησίου υπογραφής του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α' 45).»

4. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του εικοστού έβδομου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση υποβάλλεται και γίνεται υποχρεωτικά αποδεκτή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εικοστό τέταρτο άρθρο.»

5. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του εικοστού έβδομου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«Η υπεύθυνη δήλωση που συντάσσεται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης έχει την ίδια ισχύ, τόσο στην ηλεκτρονική όσο και στην έντυπη μορφή της, με έγγραφο που φέρει βεβαίωση γνησίου υπογραφής του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α' 45).»

6. Στο τέλος της παρ. 5 του εικοστού έβδομου άρθρου προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι αποδέκτες που λαμβάνουν την ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση τεκμαίρεται ότι τελούν σε καλή πίστη ως προς την προέλευση της ηλεκτρονικής υπεύθυνης δήλωσης από τον εκδότη της και ουδεμία ευθύνη υπέχουν ως προς τη γνησιότητα αυτής.»

7. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του εικοστού όγδοου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«Η εξουσιοδότηση που συντάσσεται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης έχει την ίδια ισχύ, τόσο στην ηλεκτρονική όσο και στην έντυπη μορφή της, με έγγραφο που φέρει βεβαίωση γνήσιου υπογραφής του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α' 45).»

8. Στο τέλος της παρ. 5 του εικοστού ογδόου άρθρου προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι αποδέκτες που λαμβάνουν την ηλεκτρονική εξουσιοδότηση τεκμαίρεται ότι τελούν σε καλή πίστη ως προς την προέλευση της ηλεκτρονικής εξουσιοδότησης από τον εκδότη της και ουδεμία ευθύνη υπέχουν ως προς τη γνησιότητα αυτής.»

Άρθρο τριακοστό ένατο
Διεκπεραίωση μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης των μέτρων δέουσας επιμέλειας

1. Κάθε φυσικό πρόσωπο δύναται, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης, να αιτείται την άντληση από τα πληροφοριακά συστήματα και εφαρμογές των φορέων του δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, κατά την έννοια του άρθρου 3 του ν. 3979/2011 (Α' 138), των δεδομένων που απαιτούνται για την εξακρίβωση και την επαλήθευση της ταυτότητας και των ετήσιων εισοδημάτων του σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 13 του ν. 4557/2018 (Α' 139), καθώς και τη διαβίβαση αυτών στα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της επιλογής του. Για τους σκοπούς του παρόντος, ως «πιστωτικά ιδρύματα» νοούνται τα πιστωτικά ιδρύματα όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4557/2018, και ως «χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί» νοούνται οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί της παρ. 3 του άρθρου 3 του ίδιου ως άνω νόμου.

2. Η άντληση και η διαβίβαση των δεδομένων της παρ. 1 διενεργούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 47, 48 και 108 του ν. 4623/2019 (Α' 134) μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης, μετά από ειδική και ρητή συγκατάθεση του φυσικού προσώπου. Κατά την υποβολή της αίτησης της παρ. 1 παρέχεται η ρητή συγκατάθεση των φυσικών προσώπων, η οποία συνιστά προϋπόθεση για την πρόσβαση, επεξεργασία και διατήρηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι αναγκαία για την παροχή της υπηρεσίας της παρ. 1 από την Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης. Οι φορείς από τους οποίους αντλούνται τα δεδομένα δυνάμει συγκατάθεσης έχουν πρόσβαση στο σχετικό αρχείο που περιλαμβάνει την αίτηση και την παροχή συγκατάθεσης των αιτούντων φυσικών προσώπων.

3. Για τη χρήση της υπηρεσίας της παρ. 1 απαιτείται η αυθεντικοποίηση του φυσικού προσώπου με τη χρήση των κωδικών-διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet).

4. Τα δεδομένα που δύνανται να διαβιβαστούν σύμφωνα με την παρ. 1 περιλαμβάνουν ιδίως τα εξής:

- α) ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο,
- β) αριθμό δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου,

γ) εκδούσα αρχή, χρόνο έκδοσης και κατά περίπτωση λήξης των στοιχείων της περ. β',

δ) ημερομηνία και τόπο γέννησης,

ε) τηλέφωνο επικοινωνίας,

στ) ασκούμενο επάγγελμα και παρούσα επαγγελματική διεύθυνση,

ζ) Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ),

η) το μέγεθος και τις πηγές των περιουσιακών στοιχείων και των εισοδημάτων του φυσικού προσώπου, όπως προσδιορίζονται στην πρόσφατη πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος και

θ) διεύθυνση διαμονής.

Οι περ. α' έως δ' μπορούν να διαβιβάζονται αποκλειστικά για σκοπούς επιβεβαίωσης της αυθεντικότητας και της ισχύος του υποβληθέντος στο πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό εγγράφου πιστοποίησης ταυτότητας. Τα δεδομένα αυτά φυλάσσονται για σκοπούς τήρησης αρχείου από τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς στη μορφή στην οποία αντλήθηκαν, ώστε να διασφαλίζεται η αυθεντικότητά τους.

5. Για τον σκοπό του παρόντος το Κέντρο Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης είναι αρμόδιο για τη διαλειτουργικότητα των επιμέρους Μητρώων των φορέων του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα και ιδίως των Υπουργείων Προστασίας του Πολίτη, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

6. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τη λειτουργία της υπηρεσίας της παρ. 1, τον τρόπο και τη διαδικασία επιβεβαίωσης της ταυτότητας (αυθεντικοποίησης) των φυσικών προσώπων, τις κατηγορίες των δεδομένων που δύνανται να διαβιβάζονται, τη μορφή και το περιεχόμενό τους, την πρόσβαση των φυσικών προσώπων στην υπηρεσία της παρ. 1, τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφαλείας, καθώς και κάθε τεχνικό ή άλλο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο τεσσαρακοστό
Κατεπίγουσες διατάξεις για τη λειτουργία των εταιρειών «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε.» και «ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε.»

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, τα εκτελεστικά όργανα διοίκησης των ως άνω εταιρειών δύνανται να:

α) αποφασίζουν την παράταση των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, που έχουν συναφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (Α' 28) για την κάλυψη εποχικών και πρόσκαιρων αναγκών, για το σύνολο των συμβασιούχων ή μέρος αυτού και για χρονικό διάστημα έως έξι (6) μήνες κατ' ανώτατο όριο. Μετά το πέρας του ως άνω χρόνου απασχόλησης, οι συμβάσεις

αυτές λύονται αυτοδίκαια, χωρίς καμία προειδοποίηση ή διατύπωση και χωρίς αποζημίωση. Μετατροπή των συμβάσεων αυτών σε συμβάσεις αορίστου χρόνου είναι άκυρη.

β) αποφασίζουν, κατόπιν σχετικής συμφωνίας, τη μεταφορά προσωπικού με οποιαδήποτε σχέση εργασίας από τη μια επιχείρηση του ομίλου "ΕΛΤΑ ΑΕ" στην άλλη επιχείρηση για την κάλυψη επείγουσών αναγκών και για χρονικό διάστημα που δεν θα υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες. Ο αριθμός του προσωπικού που εντάσσεται στην ανωτέρω περίπτωση, καθώς και ο χρόνος κατά τον οποίο διαρκούν η μεταφορά και η απασχόληση στην άλλη εταιρεία του ομίλου, συμπεριλαμβάνονται στις αποφάσεις των αρμόδιων εκτελεστικών οργάνων των εταιρειών και αποτελούν μέρος της μεταξύ τους συμφωνίας. Για την επιλογή του ως άνω προσωπικού λαμβάνονται υπόψη ενδεικτικά η ειδικότητα, η υπηρεσιακή αρχαιότητα και οποιοδήποτε άλλο κριτήριο κατά την κρίση της επιχείρησης. Κάθε επιχείρηση που εφαρμόζει την ανωτέρω ρύθμιση υποχρεούται να δηλώνει τη μεταφορά στο πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

γ) ορίζουν προσωπικό ασφαλούς λειτουργίας των επιχειρήσεών τους, κατά τα προβλεπόμενα στο ένατο άρθρο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83).

2. Η παρ. 1 του άρθρου 14 της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), εφαρμόζεται και στους εργαζομένους στις εταιρείες ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε" και "ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε".

ΜΕΡΟΣ Η: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Άρθρο τεσσαρακοστό πρώτο
Κατ' εξαίρεση διαδικασία σύναψης
δημόσιων συμβάσεων

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, κάθε αναθέτουσα αρχή και κάθε αναθέτων φορέας σύμφωνα με τον ν. 4412/2016 (Α' 147), κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, οι οποίες μπορεί να εκκίνησαν είτε προ είτε μετά της 25ης Φεβρουαρίου 2020, μπορούν, σε περίπτωση κωλύματος υποβολής της αίτησης έκδοσης των απαιτούμενων δικαιολογητικών ή αδυναμίας έκδοσης αυτών, λόγω αναστολής λειτουργίας των αντίστοιχων αρμόδιων υπηρεσιών ή μερικής αναστολής λειτουργίας αυτών, στο πλαίσιο των μέτρων αντιμετώπισης της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 ή για άλλο σοβαρό λόγο, να προσκαλούν άμεσα τον επιλεγέντα ανάδοχο να υποβάλει σε αντικατάσταση των απαιτούμενων, ανά περίπτωση, δικαιολογητικών του άρθρου 80 του ν. 4412/2016 μόνο υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) ή ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση μέσω της Ενιαίας

Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 52 του ν. 4635/2019 (Α' 167), που προβλέπεται στο εικοστό έβδομο άρθρο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), προκειμένου να εκδοθεί η απόφαση κατακύρωσης ή ανάθεσης και να συναφθεί η σύμβαση. Στην υποβαλλόμενη υπεύθυνη δήλωση δηλώνονται από τον επιλεγέντα ανάδοχο ότι: α) δεν συντρέχει κανένα νόμιμο κώλυμα συμμετοχής του στη διαδικασία, β) εξακολουθεί να πληροί όλα τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που προβλέπονται στην οικεία διακήρυξη και γ) υποχρεούται να προσκομίσει τα νομίμως προβλεπόμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης ή ανάθεσης εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης.

2. Ο ανάδοχος μπορεί να αιτηθεί την παράταση της προθεσμίας προσκόμισης των σχετικών δικαιολογητικών σε περίπτωση κωλύματος υποβολής της αίτησης έκδοσης των απαιτούμενων δικαιολογητικών ή αδυναμίας έκδοσης αυτών, λόγω της αναστολής λειτουργίας των αντίστοιχων αρμόδιων υπηρεσιών ή μερικής αναστολής λειτουργίας αυτών, στο πλαίσιο των μέτρων αντιμετώπισης της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 ή για άλλο σοβαρό λόγο. Η ως άνω προθεσμία παρατείνεται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση του συλλογικού οργάνου αξιολόγησης των προσφορών.

3. Η μη εμπρόθεσμη υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης ή ανάθεσης συνιστά λόγο έκπτωσης του αναδόχου από τη σύμβαση, απόσβεσης κάθε δικαιώματος του αναδόχου που απορρέει από αυτή και επιβολής των προβλεπόμενων στον νόμο κυρώσεων. Στην περίπτωση αυτή, η αναθέτουσα αρχή δύναται να προσκαλέσει τον/τους επόμενο/ους, κατά σειρά, μειοδότη/ες της διαδικασίας ανάθεσης της συγκεκριμένης σύμβασης και να του/τους προτείνει να αναλάβει/ουν την υλοποίηση της σύμβασης του έκπτωτου αναδόχου, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και βάσει της προσφοράς που είχε υποβάλει ο έκπτωτος (ρητή ρήτρα υποκατάστασης), τηρώντας, κατά τα λοιπά, τη διαδικασία της παρ. 1 του παρόντος ως προς την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης και την προσκόμιση των απαιτούμενων αποδεικτικών μέσων του άρθρου 80 του ν. 4412/2016.

4. Η εκκαθάριση και εξόφληση του αναδόχου δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υλοποιηθεί εάν δεν έχει προηγηθεί η προσκόμιση των απαιτούμενων δικαιολογητικών, όπως αυτά ορίζονται ανά περίπτωση στην κείμενη νομοθεσία.

ΜΕΡΟΣ Θ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Άρθρο τεσσαρακοστό δεύτερο
Κατασκευή τεχνητού εμποδίου στο χερσαίο
τμήμα της ελληνοτουρκικής μεθορίου
στην Περιφερειακή Ενότητα Έβρου

Στο τέλος του εβδομηκοστού πρώτου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68),

όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), προστίθεται παρ. 2 ως εξής:

«2. Στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη ανατίθεται η διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης του έργου κατασκευής και επέκτασης τεχνητού εμποδίου (φράχτη) στο χερσαίο τμήμα της ελληνοτουρκικής μεθορίου στην Περιφερειακή Ενότητα Έβρου, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού δαπάνης και κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης εθνικής, γενικής ή ειδικής διάταξης.»

Άρθρο τεσσαρακοστό τρίτο
Αναστολή χορήγησης άδειας εορτών Πάσχα
σε δοκίμους υπαστυνόμους και δοκίμους
αστυφύλακες

Αναστέλλεται η χορήγηση της άδειας εορτών Πάσχα 2020 στους δοκίμους υπαστυνόμους και στους δοκίμους αστυφύλακες, η οποία προβλέπεται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 29 του π.δ. 319/1995 (Α' 174) και στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 65 του π.δ. 352/1995 (Α' 187) αντίστοιχα, μέχρι νεότερας, προς αντιμετώπιση της όλως εξαιρετικής και επείγουσας ανάγκης περιορισμού του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19. Η προβλεπόμενη άδεια χορηγείται σε μεταγενέστερο χρονικό διάστημα, εφόσον έχει εκλείψει η όλως εξαιρετική και επείγουσα ανάγκη της αντιμετώπισης του κινδύνου από τη διασπορά της ανωτέρω νόσου. Οι λεπτομέρειες ως προς τον χρόνο λήψης της προβλεπόμενης άδειας ρυθμίζονται με απόφαση του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας».

Άρθρο τεσσαρακοστό τέταρτο
Χρήση κατασχεμένων μέσων για τις ανάγκες
των Σωμάτων Ασφαλείας και των Καταστημάτων
Κράτησης

1.α. Για την κάλυψη των αναγκών των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος -Ελληνικής Ακτοφυλακής, του Πυροσβεστικού Σώματος και των Καταστημάτων Κράτησης της Χώρας, μπορεί να τους διατίθενται κατά κυριότητα κατασχεμένα μέσα τα οποία ανήκουν στις εξής κατηγορίες:

(αα) χερσαία, χωρίς περιορισμό κυβισμού, εφόσον πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για το έργο των εν λόγω σωμάτων και όχι για την εξυπηρέτηση προσώπων, πλωτά ή αμφίβια μεταφορικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των ρυμουλκούμενων,

(αβ) μηχανήματα έργου,

(αγ) αεροσκάφη και συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών,

β. Η διάθεση επιτρέπεται, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(βα) Έχουν κατασχεθεί από αστυνομικές, λιμενικές ή πυροσβεστικές αρχές ως αντικείμενα λαθρεμπορίας ή ως μέσα τέλεσης αξιόποινων πράξεων για τις οποίες προβλέπεται ποινή στερητική της ελευθερίας, ενός (1) τουλάχιστον έτους.

(ββ) Έχουν παρέλθει τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία κατάσχεσής τους και στο διάστημα αυτό δεν έχει εκδοθεί ή δεν έχει καταστεί αμετάκλητο βούλευμα ή αμετάκλητη απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου ή εισαγγελική διάταξη για την άρση της κατάσχεσης και την απόδοσή τους στον ιδιοκτήτη τους.

γ. Η ίδια διαδικασία δύναται να ακολουθείται για τα ανωτέρω μέσα, τα οποία έχουν κατασχεθεί από τις αστυνομικές, λιμενικές ή πυροσβεστικές αρχές:

(γα) ως αντικείμενα κλοπής ή άλλης αξιόποινων πράξης και ο ιδιοκτήτης τους δεν προσέρχεται να τα παραλάβει εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τότε που προσκλήθηκε αποδεδειγμένα για τον σκοπό αυτό, ή

(γβ) ως αντικείμενα κλοπής ή άλλης αξιόποινων πράξης, ο ιδιοκτήτης τους είναι άγνωστος και έχει παρέλθει προθεσμία έξι (6) μηνών από την ημερομηνία της κατάσχεσης, ή

(γγ) για τα οποία έχει εκδοθεί εισαγγελική διάταξη ή αμετάκλητο βούλευμα ή αμετάκλητη δικαστική απόφαση για την απόδοσή τους στον ιδιοκτήτη τους, εφόσον ο ιδιοκτήτης τους δεν προσέρχεται να τα παραλάβει εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τότε που έλαβε γνώση αποδεδειγμένα για το δικαίωμά του να το αποδοθούν.

2. Για τη διάθεση των μέσων της παρ. 1 εκδίδεται απόφαση του Υπουργού ο οποίος προΐσταται της Υπηρεσίας που πραγματοποίησε την κατάσχεση, ύστερα από πρόταση του Αρχηγείου του οικείου Σώματος. Με την έκδοση της απόφασης αίρεται η κατάσχεση και μεταβιβάζεται αυτοδίκαια η κυριότητα του μέσου.

3. Αν, μετά τη διάθεση του μέσου που κατασχέθηκε, διατάχθηκε αμετακλήτως, με βούλευμα ή με δικαστική απόφαση, η απόδοσή του στον ιδιοκτήτη του, καταβάλλεται σε αυτόν ως πλήρης αποζημίωση ποσό ίσο με την αξία του. Η αξία καθορίζεται με έκθεση κοστολόγησης η οποία συντάσσεται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση μετά την έκδοση της απόφασης διάθεσης. Στην έκθεση υπολογίζονται δασμοί, φόροι και λοιπές επιβαρύνσεις που έχουν καταβληθεί. Εφόσον ο δικαιούχος δεν αποδέχεται το ποσό της αποζημίωσης, δικαιούται να προσφύγει, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της έκθεσης, στα διοικητικά δικαστήρια για τον καθορισμό της αξίας του κατασχεθέντος.

4.α. Η έκθεση κοστολόγησης συντάσσεται από επιτροπή προσδιορισμού αξίας κατασχεμένων μέσων, η οποία συγκροτείται από:

(αα) έναν (1) ανώτερο αξιωματικό ειδικότητας μηχανολόγου - μηχανικού,

(αβ) έναν (1) ανώτερο αξιωματικό ειδικότητας οικονομικού, ή συναφών ειδικοτήτων,

(αγ) έναν (1) μηχανολόγο - μηχανικό της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης ή του οικείου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης.

β. Η μέριμνα για τη συγκρότηση των επιτροπών ανήκει στον Αρχηγό του Σώματος, στο οποίο ανήκει η υπηρεσία που προέβη στην κατάσχεση.

γ. Ανακύπτοντα έξοδα για τη λειτουργία των επιτροπών, καθώς και αναλογούντες δασμοί, φόροι και λοιπές επιβαρύνσεις για τη διάθεση των μέσων βαρύνουν τους προϋπολογισμούς των φορέων στους οποίους διατίθενται.

5. Οι αποφάσεις της παρ. 2 κοινοποιούνται στην αρμόδια για την σχετική παράβαση εισαγγελική αρχή, στην υπηρεσία, η οποία διενήργησε την κατάσχεση του μέσου

και στην υπηρεσία ή στον φορέα όπου φυλάσσεται το μέσο. Στην τελευταία περίπτωση επέχουν θέση απόφασης άρσης του μέτρου της μεσεγγύησης.

6. Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 45 του ν. 2992/2002 (Α' 54) δεν εφαρμόζονται κατά τις διαδικασίες του παρόντος.

7. Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.

Άρθρο τεσσαρακοστό πέμπτο
Κάλυψη οδοιπορικών δαπανών για μετακινήσεις αστυνομικού προσωπικού

Στην παρ. 1 του άρθρου 116 του ν. 4674/2020 (Α' 53) προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής: «Στις ως άνω περιπτώσεις έκτακτων και απρόβλεπτων αναγκών για τις δαπάνες οδοιπορικών εξόδων που αφορούν τις μετακινήσεις του αστυνομικού προσωπικού, το αίτημα για την έκδοση των σχετικών αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης και η έκδοση αυτών μπορούν να πραγματοποιούνται σε μεταγενέστερο χρόνο».

ΜΕΡΟΣ Ι: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο τεσσαρακοστό έκτο
Προθεσμία δηλώσεων επιθυμίας προόδου εκκρεμών ποινικών διαδικασιών

Η αναστολή των προθεσμιών που προβλέπεται στις κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Υγείας και Δικαιοσύνης, που εκδόθηκαν κατόπιν εξουσιοδότησης του άρθρου 11 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), δεν καταλαμβάνει την προθεσμία δηλώσεων επιθυμίας προόδου εκκρεμών ποινικών διαδικασιών, που είχαν ανοίξει χωρίς την υποβολή εγκλήσεως, με αντικείμενο πράξεις που διώκονταν αυτεπαγγέλτως, για τη δίωξη των οποίων απαιτείται εγκληματική.

ΜΕΡΟΣ ΙΑ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο τεσσαρακοστό έβδομο
Παράταση ισχύος εθνικής θεωρήσεων εισόδου πολιτών τρίτων χωρών

Η ισχύς των εθνικών θεωρήσεων εισόδου, οι οποίες χορηγήθηκαν σε πολίτες τρίτων χωρών σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4251/2014 (Α' 80) και έληξαν μετά την 11η Μαρτίου 2020 ή λήγουν έως την 31η Αυγούστου 2020, παρατείνεται αυτοδίκαια έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2020. Κατά τη διάρκεια ισχύος της αυτοδίκαιης παράτασης, οι πολίτες τρίτων χωρών απολαύουν το σύνολο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων οι οποίες απορρέουν από την αντίστοιχη θεώρηση εισόδου που έχουν λάβει. Σε περίπτωση που πολίτης τρίτης χώρας, κάτοχος εθνικής θεώρησης, εξέλθει της ελληνικής επικράτειας κατά το διάστημα της αυτοδίκαιης παράτασης που προβλέπεται με το παρόν, η θεώρηση παύει αυτοδικαίως να ισχύει από την ημερομηνία εξόδου από την ελληνική επικράτεια.

ΜΕΡΟΣ ΙΒ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο τεσσαρακοστό όγδοο
Δυνατότητα παροχής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης κατά τη διάρκεια των διακοπών του Πάσχα

Κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων και ειδικά για το σχολικό έτος 2019-2020, μπορεί να παρέχεται εξ αποστάσεως εκπαίδευση για την πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση κατά τη διάρκεια των διακοπών του Πάσχα, με εξαίρεση το χρονικό διάστημα από τη Μεγάλη Τετάρτη, 15 Απριλίου 2020 έως και την Τρίτη του Πάσχα, 21 Απριλίου 2020.

Άρθρο τεσσαρακοστό ένατο
Συμμετοχή ειδικών κατηγοριών μαθητών ΕΠΑ.Λ. στις πανελλαδικές εξετάσεις 2020

Στο τέλος της περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 151 του ν. 4610/2019 (Α' 70) προστίθενται τρία εδάφια ως εξής: «Ειδικά για το σχολικό έτος 2019-2020, οι μαθητές της κατηγορίας αυτής, οι οποίοι ενεγράφησαν και φοιτούν στη Γ' τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης ή ημερησίου ΕΠΑ.Λ. και έχουν καταχωρισθεί στα ηλεκτρονικά Μητρώα του πληροφοριακού συστήματος του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή τους σε εξετάσεις κατά τα ως άνω, συμμετέχουν στις πανελλαδικές εξετάσεις έτους 2020 κατά τις ισχύουσες διατάξεις, εφόσον το επιθυμούν. Με υπεύθυνη δήλωσή τους εξετάζονται και στα μαθήματα Τομέα της Β' τάξης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης κατά την περίοδο διεξαγωγής των ενδοσχολικών εξετάσεων. Το ίδιο ισχύει για τους εγγεγραμμένους και φοιτούντες στη Γ' τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης ή ημερησίου ΕΠΑ.Λ. μαθητές ανεπαρκούς φοίτησης Ημερησίου ή Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. παλαιότερων σχολικών ετών, τους αποφοίτους Β' κύκλου ΤΕΕ, καθώς και τους μαθητές οι οποίοι δεν συνέχισαν τη φοίτησή τους πέραν της Β' τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τετραετούς φοίτησης.»

Άρθρο πεντηκοστό
Επείγοντα ζητήματα αποσπασμένων υπαλλήλων στο εξωτερικό

Για τον σκοπό της καταβολής του ειδικού επιμίσθιου εξωτερικού στους αποσπασμένους εκπαιδευτικούς και διοικητικούς υπαλλήλους, καθώς και τους συντονιστές εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, το χρονικό διάστημα προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας σχολικών μονάδων και εκπαιδευτικών δομών του εξωτερικού, για προληπτικούς λόγους δημόσιας υγείας και στο πλαίσιο των κατεπειγόντων μέτρων αποφυγής και περιορισμού της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, λογίζεται ως χρονικό διάστημα προσφοράς εργασίας και παροχής διδακτικού έργου χωρίς άλλες προϋποθέσεις.

Άρθρο πεντηκοστό πρώτο
Κατ' εξαίρεση διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής δικαιολογητικών επιμισθίων εξωτερικού

Έως την 31η Μαΐου 2020 και κατά παρέκκλιση κάθε ειδικής ή γενικής διάταξης, τα ειδικά επιμίσθια των

αποσπασμένων στο εξωτερικό εκπαιδευτικών και διοικητικών υπαλλήλων, καθώς και των συντονιστών εκπαίδευσης, μπορούν να εκκαθαρίζονται με μόνη την ηλεκτρονική υποβολή των υπεύθυνων δηλώσεων παροχής διδακτικού έργου και χορηγηθεισών αδειών στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Σε κάθε περίπτωση, παραμένει υποχρεωτική και η υποβολή σε έντυπη μορφή των ανωτέρω εγγράφων που έχουν υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, λαμβανομένων υπόψη των περιορισμών που προκαλούνται από τη λήψη μέτρων αποφυγής και περιορισμού της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο πεντηκοστό δεύτερο
Κατ' εξαίρεση διαδικασία υποστήριξης
διδασκαστικών διατριβών

Κατά το χρονικό διάστημα της προσωρινής απαγόρευσης της εκπαιδευτικής λειτουργίας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), σύμφωνα με την περ. στ' του άρθρου πρώτου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4682/2020 (Α' 76), η διαδικασία της δημόσιας υποστήριξης των διδακτορικών διατριβών πραγματοποιείται με μεθόδους εξ αποστάσεως, μέσω τηλεδιάσκεψης, κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4485/2017 (Α' 114).

Άρθρο πεντηκοστό τρίτο
Μη παρεχόμενες υπηρεσίες ιδιωτικών
εκπαιδευτικών δομών πάσης φύσεως

1. Μη παρεχόμενες υπηρεσίες, όπως μεταφορά, σίτιση και απογευματινές δραστηριότητες από τους εργοδότες-επιχειρήσεις της παρ. 1 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 14199/249/5.4.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 1217), δεν χρεώνονται για όσο διάστημα διαρκεί η απαγόρευση της εκπαιδευτικής λειτουργίας με φυσική παρουσία και δεν υπάρχει υποχρέωση καταβολής των αντίστοιχων ποσών από τους υπόχρεους.

2. Στην περίπτωση εφαρμογής της παρ. 5 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 14199/249/5.4.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, δεν υφίσταται καμία υποχρέωση καταβολής διδάκτρων.

ΜΕΡΟΣ ΙΓ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Άρθρο πεντηκοστό τέταρτο
Οικονομική ενίσχυση του Υπουργείου
Πολιτισμού και Αθλητισμού για δράσεις
και προγράμματα στον τομέα
του σύγχρονου πολιτισμού

1. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού δύνανται να επιχορηγούνται από πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού φορείς, επιχειρήσεις, φυσικά πρόσωπα και αυτοαπασχολούμενοι, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στον τομέα του σύγχρονου πολιτισμού. Οι επιχορηγήσεις

διενεργούνται κατόπιν σχετικής πρόσκλησης, κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2731/1999 (Α' 138), όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 76 του ν. 4170/2013 (Α' 163), και το ύψος τους δεν δύναται να υπερβεί συνολικά το ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού και Αθλητισμού καθορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και ο τρόπος καταβολής της επιχορήγησης, καθώς και οποιαδήποτε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας. Το ποσό της επιχορήγησης είναι ακατάσχετο.

3. Το ποσό της επιχορήγησης καταβάλλεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2020, εφόσον η σχετική πρόσκληση εκδοθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2020.

Άρθρο πεντηκοστό πέμπτο
Επιτάχυνση της διαδικασίας επιχορήγησης
φορέων που αναπτύσσουν πολιτιστική
και κοινωφελή δράση

Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 2557/1997 (Α' 271) προστίθενται δύο εδάφια ως εξής:

«Για την επιχορήγηση κατά τα ανωτέρω προς Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (Μ.Κ.Ο.), σωματεία, αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες και ν.π.ι.δ. δεν απαιτείται η χορήγηση ειδικής έγκρισης από τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2731/1999 (Α' 138), όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 76 του ν. 4170/2013 (Α' 163). Η απόφαση επιχορήγησης του προηγούμενου εδαφίου με τον σχετικό φάκελο κοινοποιείται στην Οικονομική Αστυνομία, στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομικών, στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, σύμφωνα με την περ. γ της ανωτέρω παραγράφου.»

Άρθρο πεντηκοστό έκτο
Πληρωμή δαπανών από Περιφερειακές
Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού
και Αθλητισμού

1. Οι Περιφερειακές και Ειδικές Περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, οι δαπάνες των οποίων εκκαθαρίζονταν έως την 31η Δεκεμβρίου 2019 από τη Δημοσιονομική Υπηρεσία Εποπτείας και Ελέγχου Νομαρχίας Αθηνών, εξακολουθούν να συνιστούν αναθέτουσες αρχές με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και δύνανται να αναλαμβάνουν υποχρεώσεις σύμφωνα με την απόφαση κατανομής πιστώσεων του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού και την απόφαση ορισμού Δευτερευόντων Διατακτών του Υπηρεσιακού Γραμματέα όπως ισχύει.

2. Τα Τμήματα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης των ανωτέρω Υπηρεσιών, πλην του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου και της Υπηρεσίας Νεότερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και Κυκλάδων, υπάγονται απευθείας στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου, ως προς την οικονομική τους δραστηριότητα και τους

ανατίθενται οι αρμοδιότητες ελέγχου, εκκαθάρισης και έκδοσης χρηματικών Ενταλμάτων για την πληρωμή των δαπανών τους, καθώς και η τήρηση του φυσικού αρχείου αυτών.

3. Η εξόφληση των χρηματικών ενταλμάτων της παρ. 2 διενεργείται από το Αυτοτελές Τμήμα Πληρωμών και Λοιπών Οικονομικών θεμάτων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

4. Ειδικότερα για το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο και την Υπηρεσία Νεότερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και Κυκλάδων εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο πιλοτικό πρόγραμμα της Ηλεκτρονικής Διακίνησης Δικαιολογητικών.

5. Κατά τα λοιπά για τα Τμήματα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης της παρ. 2 του παρόντος, ισχύουν οι διατάξεις του π.δ. 4/2018 (Α' 7), εφόσον δεν αντίκεινται στο παρόν.

ΜΕΡΟΣ ΙΔ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο πεντηκοστό έβδομο
Παράταση προθεσμιών για Δασικούς
Συνεταιρισμούς Εργασίας

1. Οι προθεσμίες των παρ. 1 και 2 του άρθρου 47 του ν. 4423/2016 (Α' 182) παρατείνονται έως τρεις (3) μήνες από την 31η Μαρτίου 2020 και οι προθεσμίες των περ. (β), (γ) και (δ) του άρθρου 13 του π.δ. 126/1986 (Α' 44) παρατείνονται έως τρεις (3) μήνες από την 1η Απριλίου 2020 για τους Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας (ΔΑΣΕ) των περ. (α), (β) και (γ) του εξηκοστού έκτου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83).

2. Οι προθεσμίες της παρ. 1 παρατείνονται για τους ΔΑΣΕ που δεν υπέβαλαν, έως την 31η Μαρτίου 2020, προσαρμοσμένο στις διατάξεις του ν. 4423/2016 καταστατικό στην οικεία δασική υπηρεσία, σύμφωνα με την περ. (γ) του εξηκοστού έκτου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, εφόσον οι ΔΑΣΕ αυτοί υποβάλλουν προσαρμοσμένο καταστατικό στην οικεία δασική υπηρεσία, καθώς και την αίτηση της περ. (α) του άρθρου 13 του π.δ. 126/1986, έως τις 29 Απριλίου 2020.

3. Οι προθεσμίες που παρατείνονται με τις παρ. 1 και 2 του παρόντος εκπνέουν για κάθε ΔΑΣΕ με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του που απορρέουν από το άρθρο 47 του ν. 4423/2016, οπότε και εκδίδεται αμελλητί η απόφαση της περ. (β) του άρθρου 13 του π.δ. 126/1986, χωρίς να απαιτείται η παρέλευση των ως άνω τριμήνων προθεσμιών.

4. Για τους ΔΑΣΕ που έως την 31η Μαρτίου 2020 έχουν ήδη πλήρως προσαρμοσθεί στις διατάξεις του ν. 4423/2016, εξακολουθούν να ισχύουν οι προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 13 του π.δ. 126/1986, πλην της απόφασης της περ. (β) του άρθρου 13 του π.δ. 126/1986, η οποία εκδίδεται το αργότερο έως τις 14 Μαΐου 2020. Οι αποφάσεις αυτές λαμβάνουν υποχρεωτικά υπόψη, για

την κατανομή των συστάδων, και τις αιτήσεις των ΔΑΣΕ των παρ. 1 και 2 του παρόντος.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να χορηγείται νέα παράταση των ανωτέρω προθεσμιών, εφόσον κριθεί απολύτως αναγκαίο, στο πλαίσιο των έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο πεντηκοστό όγδοο
Παράταση θητείας διοικητικού συμβουλίου
του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
(Κ.Α.Π.Ε.)

Η θητεία του διοικητικού συμβουλίου του Κ.Α.Π.Ε. παρατείνεται για το διάστημα από τις 14 Μαρτίου 2020 έως και την 31η Μαΐου 2020. Σε περίπτωση παραίτησης του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου ή μελών από το δ.σ. του Κ.Α.Π.Ε. ή για άλλο λόγο απώλειας της ιδιότητάς τους, κατά το ως άνω χρονικό διάστημα, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί, με απόφασή του, να ορίζει νέα πρόσωπα προς αντικατάστασή τους, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 4 του π.δ. 375/1987 (Α' 13)

Άρθρο πεντηκοστό ένατο
Δυνατότητα προμηθευτών για διακανονισμό
εξόφλησης τιμολογίων Διαχειριστών

1. α. Οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας δύνανται να εξοφλούν προς τους Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς και Δικτύου Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και τον Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης, τα χρηματικά ποσά των χρεώσεων που αντιστοιχούν στους πελάτες τους, αναφορικά με το Ειδικό Τέλος Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων (ΕΤΜΕΑΡ), τις Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ), τις Χρεώσεις Χρήσης Συστήματος (ΧΧΣ) και τις Χρεώσεις Χρήσης Δικτύου (ΧΧΔ), δυνάμει τιμολογίων των αρμόδιων Διαχειριστών τα οποία είναι πληρωτέα, κατά τις διατάξεις των αντίστοιχων Κωδίκων των Διαχειριστών, από τη θέση σε ισχύ της παρούσας έως και την 31η Μαΐου 2020, ως ακολούθως:

(αα) Ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) της καθαρής αξίας, πλέον του συνόλου του ΦΠΑ εκάστου τιμολογίου, κατά την ημερομηνία εξόφλησης, η οποία προβλέπεται από τους αντίστοιχους Κώδικες των Διαχειριστών και

(αβ) Το υπόλοιπο ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της καθαρής αξίας εκάστου τιμολογίου, με διακανονισμό, αζημίως και ατόκως για τον Προμηθευτή, σε τέσσερις ισόποσες μηνιαίες δόσεις, η πρώτη εκ των οποίων εξοφλείται σε ένα ημερολογιακό μήνα μετά την καταβολή της υποπερ. (αα).

β. Οι προμηθευτές φυσικού αερίου δύνανται να εξοφλούν προς τους Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς και Δικτύου Διανομής φυσικού αερίου τα χρηματικά ποσά των χρεώσεων που αντιστοιχούν στους πελάτες τους που αφορούν τις χρεώσεις χρήσης Συστήματος Μεταφοράς φυσικού αερίου (Χρεώσεις Μεταφοράς), χρεώσεις χρήσης Εγκατάστασης ΥΦΑ και χρεώσεις χρήσης Δικτύου Διανομής φυσικού αερίου (Χρεώσεις Διανομής) δυνάμει τιμολογίων των αρμόδιων Διαχειριστών τα οποία εκδίδονται στο πλαίσιο των μεταξύ τους συναφθεισών συμβάσεων και είναι πληρωτέα, κατά τις

διατάξεις των οικείων κανονιστικών κειμένων, από την έναρξη ισχύος της παρούσας έως και την 31η Μαΐου 2020, ως ακολούθως:

(βα) Ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) της καθαρής αξίας, πλέον του συνόλου του ΦΠΑ εκάστου τιμολογίου, κατά την ημερομηνία εξόφλησης, η οποία προβλέπεται από τα οικεία κανονιστικά κείμενα και

(ββ) Το υπόλοιπο ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της καθαρής αξίας εκάστου τιμολογίου, με διακανονισμό, αζημίως και ατόκως για τον Προμηθευτή, σε τέσσερις ισόποσες μηνιαίες δόσεις, η πρώτη εκ των οποίων εξοφλείται σε ένα ημερολογιακό μήνα μετά την καταβολή της υποπερ. (βα).

2. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης εξόφλησης του αρχικού ποσού, καθώς και μη εμπρόθεσμης εξόφλησης οποιασδήποτε εκ των ανωτέρω δόσεων, δεν εφαρμόζεται ή διακόπτεται ο διακανονισμός αντίστοιχα και καθίσταται άμεσα ληξιπρόθεσμο και απαιτητό το σύνολο της οφειλής.

Για την εφαρμογή των ανωτέρω, ο Προμηθευτής ενημερώνει εγγράφως τον αρμόδιο Διαχειριστή και υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση, με κοινοποίηση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), ότι επιθυμεί διακανονισμό εξόφλησης των σχετικών τιμολογίων, λόγω των περιοριστικών μέτρων για την αποφυγή της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και της συνακόλουθης μείωσης της εισπραξιμότητάς τους. Σε κάθε περίπτωση ο Προμηθευτής οφείλει να τεκμηριώσει την αναγκαιότητα αυτή στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), εφόσον του ζητηθεί στο πλαίσιο της εποπτείας της, βάσει των άρθρων 22 και 23 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

Άρθρο εξηκοστό
Σύναψη δανείου ειδικού σκοπού
ανώνυμης εταιρείας «Διαχειριστής ΑΠΕ
και Εγγυήσεων Προέλευσης» (ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.)

1. Η ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. υποχρεούται να προβεί άπαξ στη σύναψη βραχυπρόθεσμου δανείου, με αναγνωρισμένο πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, με σκοπό την κάλυψη εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου («Ειδικού Λογαριασμού») του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), από το Ειδικό Τέλος Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων («ΕΤΜΕΑΡ»), που είναι πληρωτέο από τους Προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης και της κείμενης νομοθεσίας, κατά το χρονικό διάστημα από έναρξη ισχύος της παρούσας μέχρι και την 30η Ιουνίου 2020. Το σχετικό αίτημα δανειοδότησης δύναται να υποβληθεί από τη ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. οποτεδήποτε εντός του τρέχοντος έτους, ύστερα από σχετική απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας.

2. Το ποσό του δανείου:

(α) ορίζεται κατ' ανώτατο όριο από τη ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. με βάση την εκτίμησή της για τα προσδοκώμενα έσοδα του Ειδικού Λογαριασμού από το εισφερόμενο σε αυτόν ΕΤΜΕΑΡ, εντός της περιόδου αναφοράς της παρ. 1, ήτοι από την έναρξη ισχύος της παρούσας μέχρι και τις 30 Ιουνίου 2020.

(β) χρησιμοποιείται για να καλύψει ισόποσα τα μη ανακτηθέντα έσοδα του Ειδικού Λογαριασμού, με πίστωση αυτού, κατά παρέκκλιση του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179) και των σχετικών διατάξεων του Κώδικα Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης.

(γ) εξοφλείται από τη σταδιακή ανάκτηση των ανωτέρω ποσών από τους Προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους της δανειακής σύμβασης.

3. Οι τόκοι και τα έξοδα διαχείρισης του δανείου επιβαρύνουν τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος.

ΜΕΡΟΣ ΙΕ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο εξηκοστό πρώτο
Οφειλές από ματαιώσεις πτήσεων

Για το χρονικό διάστημα από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2020, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, ισχύουν αναγκαστικά τα εξής:

α) Απαιτήσεις επιστροφής του αντιτίμου αεροπορικών εισιτηρίων προς επιβάτες, λόγω ματαιώσεων πτήσεων, εφόσον προβλέπονται από την ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία, ικανοποιούνται με την παροχή προς τους δικαιούχους πιστωτικού σημειώματος ίσης αξίας με το αντίτιμο του εισιτηρίου της ματαιωθείσας πτήσης. Το πιστωτικό σημείωμα εκδίδεται από τον αερομεταφορέα και έχει ημερομηνία λήξης δεκαοκτώ (18) μήνες από την έκδοσή του. Κατά τη διάρκεια του δεκαοκτάμηνου, ο δικαιούχος του πιστωτικού σημειώματος μπορεί οποτεδήποτε να κάνει χρήση αυτού σε οποιονδήποτε προορισμό του δικτύου του αερομεταφορέα. Μέχρι τη λήξη του πιστωτικού σημειώματος, η οφειλή δεν καθίσταται ληξιπρόθεσμη και απαιτητή. Η οφειλή καθίσταται ληξιπρόθεσμη και απαιτητή, εφόσον παρέλθουν δεκαοκτώ μήνες από την έκδοση του πιστωτικού σημειώματος και αυτό δεν έχει χρησιμοποιηθεί.

β) Οι διατάξεις του παρόντος καταλαμβάνει απαιτήσεις που προκύπτουν εξαιτίας ματαιώσεων πτήσεων στο χρονικό διάστημα από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2020.

γ) Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναγκαστικά και σε συμβάσεις, στις οποίες έχει συμφωνηθεί μεταξύ των μερών, ως εφαρμοστέο όχι μόνο ελληνικό αλλά και αλλοδαπό δίκαιο, εφόσον τα σχετικά δικαιώματα προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία.

δ) Οι διατάξεις του παρόντος αφορά απαιτήσεις επιβατών από αερομεταφορέα που διαθέτει Άδεια Εκμετάλλευσης σε ισχύ, η οποία έχει χορηγηθεί από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών στην Ελλάδα είτε βάσει του Κανονισμού 2407/92 του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1992, σχετικά με την έκδοση αδειών των αερομεταφορέων, είτε βάσει του Κανονισμού 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Σεπτεμβρίου και συγκεκριμένα του Κεφαλαίου II αυτού περί «Άδειας Εκμετάλλευσης».

Άρθρο εξηκοστό δεύτερο
Ανάθεση μελέτης και κατασκευής έργου
δημιουργίας κλινών ΜΕΘ

1. Με απόφαση του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων, ύστερα από σχετικό αίτημα του Υπουργού Υγείας,

διατίθεται, υπό τη μορφή δωρεάς, το ποσό των οκτώ εκατομμυρίων (8.000.000) ευρώ από τον Ειδικό Λογαριασμό της Υπηρεσίας Διάθεσης Ευρωπαϊκών και Λοιπών Πιστώσεων της Βουλής των Ελλήνων, στην εταιρεία «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.» για την κατασκευή και προμήθεια πενήντα (50) νέων κλινών μονάδων εντατικής θεραπείας εντός τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η Σωτηρία». Η δωρεά αυτή απαλλάσσεται παντός φόρου, τέλους, εισφοράς ή κρατήσεως, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων φορολογικών διατάξεων και ως προς τη δωρεά αυτή δεν επιβάλλεται κατάσχεση στα χέρια οποιουδήποτε τρίτου, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης. Σχετικά με τον Φ.Π.Α. εφαρμόζεται η απαλλακτική διάταξη της περ. ιστ' του άρθρου 27 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000, Α 248), χωρίς να απαιτείται έγκριση από τον Υπουργό Οικονομικών. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εγκρίνονται η οικοδομική άδεια και οι περιβαλλοντικοί όροι του έργου, μετά από εισήγηση των αρμόδιων, κατά περίπτωση, Γενικών Διευθυντών, κατά παρέκκλιση κάθε σχετικής διάταξης της κείμενης νομοθεσίας.

2. Η εκτέλεση του έργου του παρόντος ανατίθεται με το σύστημα της μελέτης-κατασκευής. Η διαδικασία επιλογής του αναδόχου για την εκτέλεση του έργου της παρ. 1 πραγματοποιείται σύμφωνα με τους ορισμούς της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147), εφόσον ο προϋπολογισμός του έργου υπερβαίνει τα κατώτερα όρια της περ. α' του άρθρου 5 του ν. 4412/2016, άλλως, εφόσον είναι κατώτερος των εν λόγω ορίων, με απευθείας πρόσκληση, από την εταιρεία «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.». Σε αμφότερες τις άνω περιπτώσεις προσκαλούνται πέντε (5) τουλάχιστον κατασκευαστικές εταιρείες, οι οποίες έχουν αποδεδειγμένη εμπειρία στην εκτέλεση δημόσιων ή ιδιωτικών έργων υγειονομικού ενδιαφέροντος και προμήθειας ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού, προκειμένου να υποβάλλουν την προσφορά τους εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την πρόσκληση. Αποκλειστικά κριτήρια επιλογής του αναδόχου, κατ' εφαρμογή της παρ. 1, είναι αφενός μεν η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής και αφετέρου η επί ποινή αποκλεισμού εκτέλεση και παράδοση του συγκεκριμένου έργου εντός δύο (2) μηνών από την υπογραφή της οικείας σύμβασης. Κατά της απόφασης ανάθεσης δεν επιτρέπεται η άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής του άρθρου 362 του ν. 4412/2016, εφόσον η σύμβαση δεν υπερβαίνει τα κατώτερα όρια της περ. α' του άρθρου 5 του ν. 4412/2016.

3. Μετά από την έκδοση της απόφασης κατακύρωσης ή ανάθεσης, ο επιλεγείς ανάδοχος προσκαλείται άμεσα να υπογράψει τη σύμβαση κατ' εφαρμογή του τεσσαρακοστού πρώτου άρθρου.

4. Η εταιρεία «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.» έχει τη διοίκηση και διαχείριση του εν λόγω έργου. Η εκταμίευση των ποσών της χρηματοδότησης είναι τμηματική και πραγματοποιείται ως εξής: α) εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ανάθεση του έργου στον επιλεγέντα ανάδοχο, η εταιρεία «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.» γνωστοποιεί εγγράφως στη Βουλή των Ελλήνων τα πλήρη στοιχεία της σύμβασης ανάθεσης όσο και τον αριθμό

τραπεζικού λογαριασμού, στον οποίο η Βουλή εμβάζει κάθε φορά τα αιτούμενα ποσά, β) εντός έξι (6) εργάσιμων ημερών από την ανάθεση, η Βουλή των Ελλήνων εμβάζει ποσό ενός εκατομμυρίου εξακοσίων χιλιάδων (1.600.000) ευρώ στον υποδειχθέντα λογαριασμό της εταιρείας «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.» ως προκαταβολή, αντιστοιχούσα σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) επί του ποσού της δωρεάς, γ) με την πιστοποίηση της προόδου των εργασιών από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Βουλής των Ελλήνων και κατόπιν σχετικής έγγραφης γνωστοποίησης της εταιρείας «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.», η Βουλή των Ελλήνων εμβάζει κάθε φορά, εντός τριών εργάσιμων (3) ημερών από τη γνωστοποίηση, το αιτηθέν ποσό προς την εταιρεία, μέχρι την οριστική παραλαβή του έργου και την εξόφληση του αναδόχου. Εάν προκύψει τυχόν αδιάθετο υπόλοιπο, τούτο επιστρέφεται από την εταιρεία «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.» στη Βουλή των Ελλήνων, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την οριστική παραλαβή του έργου, χωρίς καμία άλλη διατύπωση.

5. Για την εμπρόθεσμη εκτέλεση του έργου της παρ. 1 από τον ανάδοχο και λόγω του κατεπείγοντος, ο ανάδοχος δύναται να εκτελεί εργασίες καθ' όλο το εικοσιτετράωρο και κατά τις ημέρες αργίας, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, τηρούμενης κατά τα λοιπά πλήρως της εργατικής νομοθεσίας.

Άρθρο εξηκοστό τρίτο
Κατεπείγουσες ρυθμίσεις θεμάτων
Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών

1. Οι ενημερότητες πτυχίου, οι οποίες εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αρ. Δ15/οικ. 15658/16-09-2013 απόφασης του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β' 2300), η ισχύς των οποίων λήγει από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως και την 31η Μαΐου 2020, παραμένουν σε ισχύ για τρεις (3) μήνες από τη λήξη τους.

2. Προθεσμίες που τάσσονται από διατάξεις νόμων ή από αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Σιδηροδρόμων για υποβολή αιτήσεων ή προσκόμιση εγγράφων, για την έκδοση ή ανανέωση πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, από ενδιαφερόμενες σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και οι οποίες λήγουν από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως και τις 30 Μαΐου 2020 παρατείνονται αυτοδικαίως μέχρι την 31η Μαΐου 2020.

3. Άδειες μηχανοδηγών που χορηγήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3911/2011 (Α' 32) παραμένουν σε ισχύ μέχρι τις 30 Ιουνίου 2020, ανεξάρτητα αν λήγουν νωρίτερα. Οι διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 3911/2011 περί περιοδικών ελέγχων αναστέλλονται μέχρι την 31η Μαΐου 2020.

ΜΕΡΟΣ ΙΣΤ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Άρθρο εξηκοστό τέταρτο
Οργανική σύνθεση πλοίων άρθρου 13
του ν.δ. 2687/1953

1. Για το χρονικό διάστημα από την 1η Μαρτίου 2020 έως και την 31η Μαΐου 2020, στα πλοία υπό ελληνική σημαία άνω των 3000 κ.ο.χ., που έχουν νηολογηθεί σύμ-

φωνα με το άρθρο 13 του ν.δ. 2687/1953 (Α' 317), δεν εφαρμόζονται οι απαιτήσεις οργανικής σύνθεσης των παρ. Α1 και Α2 του όρου 8 της οικείας εγκριτικής απόφασης και δεν επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στην παρ. Β3 του ως άνω όρου 8.

2. Η χρονική περίοδος που προβλέπεται στην παρ. 1 δύναται να παρατείνεται, με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, εφόσον εξακολουθούν να υφίστανται οι αρνητικές συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο εξηκοστό πέμπτο

Οφειλές από ματαιώσεις θαλάσσιου ταξιδιού

Για το χρονικό διάστημα από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως την 31η Οκτωβρίου 2020, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, ισχύουν αναγκαστικά τα εξής:

α) Απαιτήσεις επιστροφής του αντιτίμου ακτοπλοϊκών εισιτηρίων, καθώς και εισιτηρίων διεθνών πλόων προς επιβάτες που δεν μπορούν να ταξιδέψουν λόγω των περιορισμών που έχουν επιβληθεί στις μετακινήσεις, ή δεν επιθυμούν να ταξιδέψουν λόγω της αβεβαιότητας που υπάρχει εξαιτίας της πανδημίας ή λόγω ματαιώσης των προγραμματισμένων δρομολογίων τους, εφόσον προβλέπονται από την εθνική ή την ενωσιακή νομοθεσία, ικανοποιούνται με την παροχή προς τους δικαιούχους πιστωτικού σημειώματος ίσης αξίας με το αντίτιμο του εισιτηρίου του ματαιωθέντος ταξιδιού. Το πιστωτικό σημείωμα εκδίδεται από τον μεταφορέα πλοιοκτήτη, πλοιοκτήτρια εταιρεία ή διαχειριστή (εφεξής μεταφορέας) και έχει ημερομηνία λήξης δεκαοκτώ (18) μηνών από την ημερομηνία ταξιδιού. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, ο δικαιούχος του πιστωτικού σημειώματος μπορεί οποτεδήποτε να κάνει χρήση αυτού σε οποιονδήποτε προορισμό του δικτύου του μεταφορέα. Μέχρι τη λήξη του πιστωτικού σημειώματος, η οφειλή δεν καθίσταται ληξιπρόθεσμη και απαιτητή. Η οφειλή καθίσταται ληξιπρόθεσμη και απαιτητή, εφόσον παρέλθουν δεκαοκτώ (18) μήνες και το πιστωτικό σημείωμα δεν έχει χρησιμοποιηθεί.

β) Η περ. α) εφαρμόζεται και σε συμβάσεις ολικής ναύλωσης επαγγελματικών πλοίων αναψυχής του ν. 4256/2014 (Α' 92), οι οποίες συνάπτονται μεταξύ: (α) του πλοιοκτήτη ή εφοπλιστή αυτών, φυσικού ή νομικού προσώπου, συμπεριλαμβανομένων των Ναυτιλιακών Εταιρειών Πλοίων Αναψυχής (Ν.Ε.Π.Α.) του ν. 3182/2003 (Α' 22), (β) ναυλομεσιτών, ναυτικών πρακτόρων, τουριστικών γραφείων που συμβάλλονται στο ναυλοσύμφωνο κατά τα οριζόμενα στην περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 4256/2014 και την υπ' αρ. 3133.1/10229/2016/4.2.2016 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 364) και (γ) των ναυλωτών, φυσικών ή νομικών προσώπων.

γ) Οι διατάξεις του παρόντος καταλαμβάνουν απαιτήσεις που προκύπτουν εξαιτίας ματαιώσεων δρομολογίων ή περιγητικών πλόων ή/και απαγόρευσης διακίνησης επιβατών σε δρομολόγια ακτοπλοΐας και διεθνών ή περιγητικών πλόων κατά το χρονικό διάστημα από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως την 31η Οκτωβρίου 2020.

δ. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναγκαστικά και σε συμβάσεις, στις οποίες έχει συμφωνηθεί μεταξύ των μερών, ως εφαρμοστέο όχι μόνο ελληνικό, αλλά και αλλοδαπό δίκαιο, εφόσον τα σχετικά δικαιώματα προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία.

Άρθρο εξηκοστό έκτο

Μείωση των ανταποδοτικών λιμενικών δικαιωμάτων

1. Τα πάσης φύσεως ανταποδοτικά δικαιώματα προσόρμισης, παραβολής/πλεύρισης, πρυμνοδέτησης και ελλιμενισμού των πλοίων/πλωτών ναυπηγημάτων, καθώς και των επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών, πλην κρουαζιερόπλοιων, μειώνονται κατά ποσοστό 20%, για τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο 2020.

2. Σε περίπτωση που οι υπόχρεοι έχουν προκαταβάλει μηνιαία, εξαμηνιαία ή ετήσια δικαιώματα προσόρμισης, πρυμνοδέτησης και παραβολής/πλεύρισης, η μείωση εφαρμόζεται επιπλέον των εκάστοτε προβλεπόμενων εκπτώσεων και αναλογικά για τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο 2020, τυχόν δε προκαταβληθέν ποσό που υπερβαίνει το ύψος των ανταποδοτικών δικαιωμάτων για τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο 2020, όπως ορίζονται στην παρ. 1, συμψηφίζεται ή επιστρέφεται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στην απόφαση της παρ. 4.

3. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται στους λιμένες, των οποίων η διαχείριση ασκείται από φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων, οι οποίοι είναι είτε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου είτε ανώνυμες εταιρείες, η πλειοψηφία του Μετοχικού Κεφαλαίου των οποίων ανήκει άμεσα ή έμμεσα στο ελληνικό Δημόσιο, όπως οι Οργανισμοί Λιμένων Α.Ε., τα Λιμενικά Ταμεία, τα Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία και τα Δημοτικά Λιμενικά Γραφεία.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής-δύναται να καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία καταβολής των ανταποδοτικών δικαιωμάτων της παρ. 1, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με την ως άνω απόφαση μπορεί να επαναπροσδιορίζονται το ποσό και οι δικαιούχοι της μείωσης των εν λόγω ανταποδοτικών δικαιωμάτων και να παρατείνεται το χρονικό διάστημα αυτής μέχρι δύο (2) επιπλέον μήνες.

Άρθρο εξηκοστό έβδομο

Χορήγηση προκαταβολής μισθωμάτων για τις συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας

1. Κατά παρέκκλιση κάθε σχετικής εθνικής διάταξης, για τους μήνες Φεβρουάριο, Μάρτιο και Απρίλιο 2020, επιτρέπεται η χορήγηση προκαταβολής ποσού έως πενήντα τοις εκατό (50%) του εκάστοτε υποβληθέντος από την πλοιοκτήτρια τιμολογίου για τα μισθώματα των συμβάσεων του άρθρου 8 του ν. 2932/2001 (Α' 145), καθώς και των συμβάσεων του εξηκοστού δεύτερου άρθρου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75).

2. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζονται η διαδικασία χορήγησης της ως άνω προκαταβολής, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρ. 1.

Άρθρο εξηκοστό όγδοο
Απαλλαγή καταβολής οικονομικού
ανταλλάγματος παραχώρησης χρήσης χώρου
εντός Ζώνης Λιμένα

1. Οι παραχωρησιούχοι δικαιωμάτων χρήσης χώρων ζώνης λιμένα προς εγκατάσταση ή λειτουργία επιχείρησης που καταλαμβάνεται από τα ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας που έχουν ληφθεί για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19, απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής οικονομικού ανταλλάγματος για τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο 2020, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων.

2. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται στους λιμένες των οποίων η διαχείριση ασκείται από φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων, οι οποίοι είναι είτε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου είτε ανώνυμες εταιρείες, η πλειοψηφία του Μετοχικού Κεφαλαίου των οποίων ανήκει αμέσως ή εμμέσως στο Ελληνικό Δημόσιο, όπως οι Οργανισμοί Λιμένων Α.Ε., τα Λιμενικά Ταμεία, τα Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία και τα Δημοτικά Λιμενικά Γραφεία.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δύναται να καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με την ως άνω απόφαση μπορεί να παρατείνεται το χρονικό διάστημα ισχύος της παρ. 1 μέχρι δύο (2) επιπλέον μήνες.

ΜΕΡΟΣ ΙΖ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο εξηκοστό ένατο
Δράσεις προβολής για την αποκατάσταση
της εικόνας της Ελλάδας

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την 31η Αυγούστου 2020, το Υπουργείο Τουρισμού, ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.) και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού, συμπεριλαμβανομένων των αναπτυξιακών εταιρειών αυτών, δύναται να συνάπτουν συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών με την εταιρεία με την επωνυμία «MARKETING GREECE ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ» και τον διακριτικό τίτλο «Marketing Greece Α.Ε.» με απευθείας ανάθεση και, πάντως, τηρούμενης κανονικά της διαδικασίας ανάρτησης στη Διαύγεια, ανεξαρτήτως της αξίας της σύμβασης, κατά παρέκκλιση της κείμενης εθνικής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, υπό την προϋπόθεση ότι οι ανωτέρω συμβάσεις μετά από τη σύναψή τους θα υποβληθούν στο Ελεγκτικό Συνέδριο για κατά προτεραιότητα έγκριση, εφόσον αυτό απαιτείται από τις γενικές διατάξεις. Οι συμβάσεις αφορούν αποκλειστικά στην υλοποίηση προγραμμάτων και δράσεων προβολής, διαφήμισης, προώθησης, επικοινωνίας και δημόσιων σχέσεων στην Ελλάδα και το εξωτερικό, τόσο της χώρας συνολικά, όσο

και μεμονωμένων περιοχών της, με στόχο την άμεση αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών στον ελληνικό τουρισμό από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, με παράλληλη ενίσχυση της εικόνας της χώρας και της τουριστικής αγοράς.

Άρθρο εβδομηκοστό
Κατ' εξαίρεση ρυθμίσεις περί καταγγελίας
συμβάσεων μεταξύ τουριστικών επιχειρήσεων
και των πελατών τους για την παροχή
τουριστικών υπηρεσιών

1. Το παρόν εφαρμόζεται σε συμβάσεις παροχής τουριστικών υπηρεσιών, μεμονωμένα ή με τη μορφή οργανωμένου ταξιδιού (πακέτου), οι οποίες έχουν συναφθεί μεταξύ αφενός τουριστικών επιχειρήσεων της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155) και αφετέρου πελατών, και οι οποίες καταγγέλλονται από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως και τις 30 Σεπτεμβρίου 2020 από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος.

2. Για τους σκοπούς εφαρμογής του παρόντος, ως «πελάτες» νοούνται: α) καταναλωτές, β) φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων αντιπροσώπων μικρών επιχειρήσεων, αυτοαπασχολούμενων ή ελεύθερων επαγγελματιών, οι οποίοι κάνουν κρατήσεις για ταξίδια που σχετίζονται με την επιχειρηματική ή την επαγγελματική τους δραστηριότητα, γ) φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία, ενεργώντας για σκοπούς που αφορούν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή επαγγελματική τους δραστηριότητα, συνάπτουν συμβάσεις με τουριστικές επιχειρήσεις για τον διακανονισμό επαγγελματικών ταξιδιών, συμπεριλαμβανομένων συνεδρίων ή σεμιναρίων, και δ) φυσικά ή νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων σχολείων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και μη κερδοσκοπικών συλλόγων, τα οποία συνάπτουν συμβάσεις με τουριστικές επιχειρήσεις για τον διακανονισμό ταξιδιών που προσφέρονται περιστασιακά και σε μη κερδοσκοπική βάση σε περιορισμένη ομάδα ταξιδιωτών και δεν απευθύνονται στο ευρύ κοινό. Οι πελάτες του προηγούμενου εδαφίου κατοικοεδρεύουν είτε εντός είτε εκτός της Ελληνικής Επικράτειας.

3. Εάν, κατόπιν της κατά την παρ. 1 καταγγελίας, η τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να επιστρέψει στον πελάτη οποιοδήποτε ποσό που ο πελάτης έχει καταβάλει ως προκαταβολή, εγγύηση, αρραβώνα, μερική ή ολική εξόφληση ή με οποιαδήποτε άλλη μορφή για την εκτέλεση της σύμβασης, η τουριστική επιχείρηση δύναται, κατά παρέκκλιση των κατά περίπτωση εφαρμοστέων διατάξεων σύμβασης ή νόμου, να προσφέρει στον πελάτη αντί της επιστροφής χρημάτων ισόποσο πιστωτικό σημείωμα ισχύος δεκαοκτώ (18) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης του.

4. Η τουριστική επιχείρηση ενημερώνει εγγράφως σε σταθερό μέσο τον πελάτη για την προσφορά του πιστωτικού σημειώματος εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία καταγγελίας της σύμβασης ή, σε περίπτωση που η σύμβαση έχει καταγγελθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εντός τριάντα (30) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Σε περίπτωση που η τουριστική επιχείρηση δεν ενημερώνει εγγράφως τον πελάτη

για την προσφορά του πιστωτικού σημειώματος εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, η τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να επιστρέψει στον πελάτη, σύμφωνα με την παρ. 3, το οφειλόμενο χρηματικό ποσό.

5. Το πιστωτικό σημείωμα αντιστοιχεί στο συνολικό προς επιστροφή χρηματικό ποσό. Η τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να προσφέρει στον πελάτη τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει το πιστωτικό σημείωμα για την παροχή τουριστικής υπηρεσίας όμοιας ή αντίστοιχης με αυτήν στην οποία αφορούσε η καταγγεληθείσα σύμβαση.

6. Εάν η συνολική αξία της τουριστικής υπηρεσίας που θα επιλέξει ο πελάτης είναι μικρότερη από την αξία του πιστωτικού σημειώματος, ο πελάτης δύναται να επιλέξει είτε να λάβει νέο πιστωτικό σημείωμα για το ποσό που αντιστοιχεί στη διαφορά της αξίας, με διάρκεια που θα συμφωνείται μεταξύ των μερών, είτε να του επιστραφεί το αργότερο έως τον χρόνο λήξης ισχύος του αρχικού πιστωτικού σημειώματος το ποσό που αντιστοιχεί στη διαφορά της αξίας. Εάν η συνολική αξία της τουριστικής υπηρεσίας που θα επιλέξει ο πελάτης υπερβαίνει την αξία του πιστωτικού σημειώματος, η διαφορά καταβάλλεται από τον πελάτη στην τουριστική επιχείρηση.

7. Εάν για οποιονδήποτε λόγο κατά τη λήξη ισχύος του πιστωτικού σημειώματος δεν έχει συναφθεί νέα σύμβαση για την παροχή οιασδήποτε τουριστικής υπηρεσίας μεταξύ της τουριστικής επιχείρησης και του πελάτη, η τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να καταβάλει στον πελάτη χρηματικό ποσό ίσο με την αξία του πιστωτικού σημειώματος.

8. Τα πιστωτικά σημειώματα που εκδίδονται κατά τις διατάξεις του παρόντος από διοργανωτές πακέτων υπό την έννοια του π.δ. 7/2018 (Α' 12) καλύπτονται από την προστασία κατά της αφερεγγυότητας του διοργανωτή όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 16 του π.δ. 7/2018.

9. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναγκαστικά και σε συμβάσεις, στις οποίες έχει συνομολογηθεί μεταξύ των μερών, ως εφαρμοστέο όχι μόνο ελληνικό αλλά και αλλοδαπό δίκαιο, εφόσον τα σχετικά δικαιώματα προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία.

Άρθρο εβδομηκοστό πρώτο
Κατ' εξαίρεση ρυθμίσεις περί καταγγελίας
συμβάσεων μεταξύ τουριστικών επιχειρήσεων

1. Το παρόν εφαρμόζεται σε συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ αφενός τουριστικών επιχειρήσεων της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155) και αφετέρου είτε τουριστικών επιχειρήσεων της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 είτε τουριστικών επιχειρήσεων της αλλοδαπής, και οι οποίες καταγγέλλονται από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως και τις 30 Σεπτεμβρίου 2020 από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος.

2. Εάν, κατόπιν της κατά την παρ. 1 καταγγελίας, η μία εκ των συμβαλλομένων τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να επιστρέψει στην αντισυμβαλλόμενη τουριστική επιχείρηση οποιοδήποτε ποσό που η τελευταία κατέβαλε ως προκαταβολή, εγγύηση, αρραβώνα, μερική ή ολική εξόφληση ή με οποιαδήποτε άλλη μορφή, η οφειλέτρια τουριστική επιχείρηση δύναται, κατά παρέκκλιση των

κατά περίπτωση εφαρμοστέων διατάξεων σύμβασης ή νόμου, να προσφέρει στην αντισυμβαλλόμενη τουριστική επιχείρηση αντί της επιστροφής χρημάτων ισόποσο πιστωτικό σημείωμα ισχύος δεκαοκτώ (18) μηνών από την έκδοσή του.

3. Η οφειλέτρια τουριστική επιχείρηση ενημερώνει εγγράφως σε σταθερό μέσο την αντισυμβαλλόμενη τουριστική επιχείρηση για την προσφορά του πιστωτικού σημειώματος εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία καταγγελίας της σύμβασης ή, σε περίπτωση που η σύμβαση έχει καταγγελθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εντός τριάντα (30) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Σε περίπτωση που η οφειλέτρια τουριστική επιχείρηση δεν ενημερώνει εγγράφως την αντισυμβαλλόμενη τουριστική επιχείρηση για την προσφορά του πιστωτικού σημειώματος εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, η οφειλέτρια τουριστική επιχείρηση οφείλει να επιστρέψει στην αντισυμβαλλόμενη τουριστική επιχείρηση το σύμφωνα με την παρ. 2 του παρόντος οφειλόμενο χρηματικό ποσό.

4. Εάν κατά τον χρόνο λήξης της ισχύος των πιστωτικών σημειωμάτων που εκδίδονται κατά τις παρ. 2 και 3 δεν έχει συναφθεί νέα σύμβαση μεταξύ των αρχικώς συμβαλλόμενων τουριστικών επιχειρήσεων με χρήση του πιστωτικού σημειώματος, η οφειλέτρια τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να καταβάλει στη δανειστρία τουριστική επιχείρηση χρηματικό ποσό ίσο με την αξία του πιστωτικού σημειώματος.

5. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναγκαστικά και σε συμβάσεις, στις οποίες έχει συνομολογηθεί μεταξύ των μερών, ως εφαρμοστέο όχι μόνο ελληνικό αλλά και αλλοδαπό δίκαιο, εφόσον τα σχετικά δικαιώματα προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία.

Άρθρο εβδομηκοστό δεύτερο
Έκτακτη οικονομική ενίσχυση των κατ' εξαίρεση
λειτουργούντων τουριστικών καταλυμάτων

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Τουρισμού δύναται να καθορίζεται έκτακτη οικονομική ενίσχυση προς τα τουριστικά καταλύματα συνεχούς λειτουργίας που περιλαμβάνονται στον Πίνακα του άρθρου 2 της υπ' αρ. 5052/24.3.2020 απόφασης του Υπουργού Τουρισμού (Β' 1018). Με όμοια απόφαση και με την επιφύλαξη της παρ. 2 του παρόντος, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι υπολογισμού και χορήγησης της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, το ποσοστό με το οποίο πολλαπλασιάζεται η προκύπτουσα διαφορά του κύκλου εργασιών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

2. Το ποσό της κατά την παρ. 1 οικονομικής ενίσχυσης αφορά στο χρονικό διάστημα για το οποίο κρίθηκε αναγκαία η λειτουργία των τουριστικών καταλυμάτων για λόγους δημοσίου συμφέροντος, κατ' εξαίρεση της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας που επιβλήθηκε με την υπ' αρ. Δ1α/Γ.Π.οικ.20035/22.3.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Εσωτερικών (Β' 897). Το ποσό της έκτακτης οικονομικής

ενίσχυσης της παρ. 1, προσδιορίζεται για κάθε τουριστικό κατάλυμα ως ποσοστό επί της διαφοράς του κύκλου εργασιών μηνός Απριλίου 2019 και Απριλίου 2020.

**ΜΕΡΟΣ ΙΗ: ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ
ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19**

Άρθρο εβδομηκοστό τρίτο
Άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις

Κατά την εφαρμογή των έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, οι αρμόδιες αρχές και τα όργανα ελέγχου οφείλουν να μεριμνούν για την παροχή κάθε διευκόλυνσης στα άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις για την εξυπηρέτηση των αναγκών τους. Η παρούσα υπερισχύει κάθε αντίθετης, γενικής ή ειδικής, διάταξης.

Άρθρο εβδομηκοστό τέταρτο
Κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης έκτακτων
μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας

1. Στο τέλος του εικοστού τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76) και συμπληρώθηκε με το εξηκοστό ένατο άρθρο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Ειδικώς στην περίπτωση επιβολής περιορισμών ή απαγόρευσης της κυκλοφορίας των πολιτών, σύμφωνα με την παρ. 3 του εξηκοστού όγδοου άρθρου, οι κυρώσεις καθορίζονται με την κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Υγείας και Εσωτερικών με την οποία επιβάλλονται τα ανωτέρω μέτρα.

Οι ανωτέρω κυρώσεις δύνανται να προβλέπουν, κατά περίπτωση, πέραν της επιβολής διοικητικού προστίμου και άλλα διοικητικά μέτρα, όπως την επιτόπου αφαίρεση της άδειας κυκλοφορίας και των κρατικών πινακίδων του οχήματος».

2. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του εξηκοστού όγδοου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου καταργείται.

ΜΕΡΟΣ ΙΘ: ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο εβδομηκοστό πέμπτο
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας, η οποία θα κυρωθεί νομοθετικά κατά το άρθρο 44 παρ. 1 του Συντάγματος, αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις της.

Αθήνα, 13 Απριλίου 2020

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Πρωθυπουργός

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

Τα Μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ, ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ, ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗ- ΔΑΚΗΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ, ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ, ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ, ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΑΚΑΚΗΣ, ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

